

agbere si wé ara won ninu rè gege bi
òrò Oluwa ti o sò. (1 A.Qba 21:19.)

39. Ati iyoku işe Ahabu, ati gbogbo
eyi ti o-ṣe, ati ilé chín-erin ti o kó, ati
gbogbo ilu ti o tèdó, a ko ha kó won
sinu iwe òrò ojo awon ọba Israeli? (Amos 3:15.)

40. Ahabu si sun-pelu awon baba rè;
Ahasiah, ọmọ rè si joba ni ipò rè.

Ile Juda labé àkoso Qba Jehoşafati.

41. Jehoşafati, ọmọ Asa, si bérè si
joba lori Juda ni ọdun kérin Ahabu,
oba Israeli. (2 Kro 20:31.)

42. Jehoşafati si tó eni ọdun marun-
dinlogoji nigba ti o bérè si joba; o si
joba ọdun mèdogbon ni Jerusalemu.
Orukó iya rè ni Asuba ọmòbinirin Sil-
hi.

43. O si rin ni gbogbo ona Asa baba
rè; ko yipada kuro ninu rè, o nse eyi ti
o tó loju Oluwa: kíki pẹ a kó mu awon
ibi giga kuro; awon eniyan si nru ẹbò,
won si nsun turari sibé ni awon ibi
giga. (2 Kro 17:3; 1 A.Qba 15:14;
2 A.Qba 12:3.)

44. Jehoşafati si wa ni alaaafia pelu
oba Israeli. (2 Kro 19:2.)

45. Ati iyoku işe Jehoşafati ati işe
agbara rè ti o-ṣe, ati bi o ti jagun si, a
ko ha kó won sinu iwe òrò ojo awon
Ọba Juda? (2 Kro 20:34.)

46. Iyoku awon ti nhuwa panṣaga ti

o kù lojo Asa baba rè, ni o parun kuro
ni ile naa. (1 A.Qba 14:24; 15:12.)

47. Nigba naa kò si Ọba ni Edomu:
adele ni Ọba. (2 Sam 8:14; 2 A.Qba
3:9.)

48. Jehoşafati kan okò-ajuomi Tar-
si, lati lo si Ofiri fun wura; sugbón
won kò lo: nitorí awon okò-ajuomi
naa fó ni Esion-Geberi. (2 Kro 20:35;
1 A.Qba 10:22.)

49. Nigba naa ni Ahasiah, ọmọ
Ahabu, wi fun Jehoşafati pe, “Je ki
awon iranṣé mi ba awon iranṣé rẹ lo
ninu okò-ajuomi!” Sugbón Jehoşafati
kò.

50. Jehoşafati si sun-pelu awon baba
rè, a si sin in pelu awon baba rè ni ilu
Dafidi, baba rè: Jehoram, ọmọ rè, si
joba ni ipò rè. (2 Kro 21:1.)

Ahasiah ọmọ Ahabu Joba.

51. Ahasiah, ọmọ Ahabu, bérè si
joba lori Israeli ni Samaria ni ọdun ke-
tadinlogun Jehoşafati, Ọba Juda, o si
joba ni ọdun meji lori Israeli. (esé 40.)

52. O si se ibi niwaju Oluwa, o si rin
ni ona baba rè, ati ni ona iya rè, ati ni
ona Jeroboamu, ọmọ Nebati, ti o mú
Israeli deṣe: (1 A.Qba 15:26; 21:25.)

53. Nitorí ti o sin Baali, o si nbó ọ,
o si mu Oluwa, Olorun Israeli binu,
gege bi gbogbo eyi ti baba rè ti ẹse.
(1 A.Qba 16:30-32.)

12

AWON QBA KEJI

(B.C. 896-588)

ORI 1.

**Ahasiah ran oniṣe si Baalṣebubú, oriṣa
Ekroni.**

NIGBA naa ni Moabu sòtè si Isra-
eli lehin ikú Ahabu. (2 Sam 8:2;
2 A.Qba 3:5.)

2. Ahasiah si şubu laarin inu fèrèṣé
qlónà-irin ni iyárá okè rẹ ti ó wà ni

Samaria, o si şàlsàn: o si rán awon
oniṣe, o si wi fun won pe, “E lo, beere
lòwò Baalṣebubú, oriṣa Ekroni, bi emi
o là ninu aisan yili.” (esé 3,6; Matt
10:25; wo 2 A.Qba 8:7-10.)

3. Sugbón angéli Oluwa wi fun Eli-
jah, ara Tisbi pe, “Dide, goke lo pade
awon oniṣe Ọba Samaria, ki o si wi fun

won pe, "Se nitorri pe kò si Olorun ni Israeli, ni eyin fi nlö beere lwo Baalsebubu orisa Ekroni?

4. Njé nitori naa bayii ni Oluwa wi, 'Iwo ki yoo sòkalé kuro lori akete naa lori eyi ti iwo ti gun, sugbon kíkú ni iwo yoo ku," Elijah si lo. (çesé 6,16.)

5. Nigba ti awon onise si pada si odò rẹ, o wi fun won pe, "Eeše ti eyin fi pada sehin?"

6. Won si wi fun un pe, "Okunrin kan ni-o goke lati pade wa, o si wi fun wa pé, 'E lo, e pada tó oba ti o ran yin, ki e si wi fun un pe, Bayii ni Oluwa wi, se nitori ti ko si Olorun ni Israeli, ni iwo fi ranse, lo nbèrè lwo Baalsebubu orisa Ekroni? Nitori naa, iwo ki yoo sòkalé kuro lori akete naa ti iwo ti gun, sugbon kíkú ni iwo yoo ku."

7. Oun si wi fun won pe, "Irú okunrin onirun lara ni; o si di àmùrè awo mó ègbé rẹ." Oun si wi pe, "Elijah ara Tisbi ni." (Sek 13:4; Matt 3:4.)

Aṣe lati mu Elijah.

9. Nigba naa ni oba rán olori-ogun adòta kan pèlu adòta rẹ. O si goke tó o lo: si kiyesi i, o jòkòdò loti kè kan. Oun si wi fun un pe, Iwo eniyan Olorun, oba wi pe, "Sòkalé".

10. Elijah si dahun, o si wi fun olori-ogun adòta naa pe, "Bi emi ba je eniyan Olorun, je ki iná o sòkalé lati orun wá, ki o run ṣ ati adòta rẹ!" Iná si sòkalé ti orun wá, o si run un ati adòta rẹ. (1 A.Qba 18:36-38; Luk 9:54.)

11. Oun si tun ran olori-ogun adòta miran pèlu adòta rẹ. Oun si dahun o si wi fun un pe, "Iwo eniyan Olorun, bayii ni oba wí, yara sòkalé."

12. Elijah si dahun, o si wi fun won pe, "Bi emi ba se eniyan Olorun, je ki iná o sòkalé lati orun wa, ki o si run ᷣ ati adòta." Iná Olorun si sòkalé lati orun wa, o si run un ati adòta rẹ.

13. O si tun ran olori-ogun adòta eketa pèlu adòta rẹ. Olori-ogun adòta keta si goké, o si wa, o si wòlè lori eekun rẹ-nwaju Elijah, o si bẹ ç, o si wi fun un pe, "Iwo, eniyan Olorun, Emi bẹ ö, je ki èmi mi ati èmi awon adòta omò-odò rẹ wonyí o sòwòn loju rẹ. (1 Sam 26:21; Psm 72:14.)

14. Kiyesi i, iná sòkalé lati orun wá o si run olori-ogun meji aradòta isaaju pèlu adòta won: njé nisinsinyí, je ki èmi mi o sòwòn loju rẹ."

15. Angeli Oluwa si wi fun Elijah pe, "Ba a sòkalé lo: máse bérù rẹ." O si dide, o si ba a sòkalé lo sòdò oba, (çesé 3.)

16. Oun si wi fun un pé, "Bayii ni Oluwa wi, Nitori ti iwo rán onise lo beere lwo Baalsebubu orisa Ekroni, se nitori ti kò si Olorun ni Israeli lati bérè òrò rẹ? Nitori naa iwo ki o sòkalé kúrò lori akete naa ti iwo ti gun, sugbon kíkú ni iwo yoo ku;" (çesé 3.)

Jehoram, arakunrin Ahasiah joba lehin ikú Ahasiah.

17. Beç ni ó kú gegé bi òrò Oluwa ti Elija ti sq. Jehoram arakunrin rẹ si joba ni ipò rẹ, ni ọdun keji Jehoram ọmò Jéhosafati, oba Juda, nitorri ti kò ni omòkunrin. (2 A.Qba 3:1; 8:16.)

18. Ati iyoku işe Ahasiah ti o se, a ko ha kò won sinu iwé ọró ọjó awon oba Israeli?

ORI 2.

A gba Elijah si òkè.

O si se, nigba ti Oluwa nfé lati fi ààjá gbé Elijah lo si òkè orun, ni Elijah ati Elişa lo kuro ni Gilgal. (Gen 5:24; Heb 11:5; 1 A.Qba 19:21.)

2. Elijah si wi fun Elişa pé, "Emi bẹ o, jòkòdò nihényí; nitorri ti Oluwa rán mi si Béteili." Elişa si wi fun un pé, "Bi Oluwa ti nbé, ati bi èmí rẹ ti nbé, emi ki yoo fi ọ silé." Beç ni won sòkalé lo si Béteili. (Rut 1:15,16; çesé 4,6; 1 Sam 1:26; 2 A.Qba 4:30.)

3. Awon զո woli ti nbé ni Beteli jade tó Eliša wa, won si wi fun un pe, Iwó ha mò pe Oluwa yoo mu oluwa rę ló kuro lori rę loni? Oun si wi pe, "Bę ni, emi mò, e pa enu yin mò." (eße 5,7,15; 2 A.Qba 4:1,38.)

4. Elijah si wi fun un pe, "Eliša, emi bę, o, jókódó nshínyi; nitorí ti Oluwaran mi si Jériko." Oun si wi pe, "Bi Oluwa ti nbé, ati bí èmí rę ti nbé, emi ki yoo fi o sile." Bę ni won dé Jériko. (eße 2; Jos 6:26.)

5. Awon զո awon woli ti nbé ni Jériko tó Eliša wá, won si wi fun un, pe, "Iwó ha mò pe. Oluwa yoo mu oluwa rę ló kuro lori rę loni?" Oun si dahun wi pe, "Bę ni, emi mò, e pa enu yin mò." (eße 3.)

6. Elijah si wi fun un pe, "Emi bę o, jókódó nshínyi; nitorí ti Oluwaran mi si Jordani." Oun si wi pe, "Bi Oluwa ti nbé ati bi èmí rę ti nbé emi ki yoo fi o sile. Awon mejeeji si jùmò nlo." (eße 3; Jos 3:8,15-17.)

7. Aadota okunrin ninu awon զո awon woli si ló, won si duro lati wò lokere réré; awon mejeeji si duro leba Jordani. (eße 15,16.)

8. Elijah si mu agbada rę, o si ló o lú, o si lu omi naa, o si pin won nýá si-hin ati sohun, bę ni awon mejeeji si koja ni ile gbigbę. (1 A.Qba 19:13,19; eße 14; Eks 14:21,22.)

9. O si şe, nigba ti won koja tán, ni Elijah wi fun Eliša pe, "Beere ohun ti emi o şe fun o, ki a tó gbà mi kuro lówo rę." Eliša si wi pe, "Emi bę o, je ki isepó meji èmí rę ki o bà lé mi."

10. Oun si wi pe, "Iwó bęrè ohun ti o şoro: sugbon, bi iwo ba ri mi nigba ti a ba gbà mi kuro lówo rę, yoo ri bę fun o; sugbon bi bę kò, ki yoo ri bę.

11. O si şe, bi won ti nlo, ti won nsörò, si kiyesi i, kéké ina ati eşan ina si là aarin awon mejeeji; Elijah si bá àràjá goke ló si örüñ (2 A.Qba 6:17; Psm 104:4.)

12. Eliša si ri i, o si kigbe pe, "Baba mi, baba mi! kéké Israeli, ati awon

eleşin rę." Oun kò si ri i mò: o si di aso ara xé mu, o si fà wón ya si méji. (2 A.Qba 13:14.)

Iberé isé-irançé Eliša.

13. O si mu agbada Elijah ti o bo lowo rę, o si pada sehin, o si duro ni bëbë Jordani.

14. O si mu agbada Elijah ti o bo lowo re, o si lu omi naa, o si wi pe, "Nibo ni Oluwa Olorun Elijah wà?" Nigba ti oun pélü si lu omi naa, won si maya sihin ati sohun: Eliša si rekoya. (eße 8.)

15. Awon զո woli ti o wá ni Jériko niha keji si ri i, won si wipe, "Emi Elijah bà lé Eliša." Won si wá pade rę; won si té ara won ba sile niwaju rę. (eße 7.)

16. Won si wi fun un pe, "Wo o naa, aadota okunrin alagbara nbé pelu awon irançé rę; awa bę o, je ki won o ló, ki won si wa oluwa rę ló: boyá Emi Oluwa ti gbe e soke, o si ti so o sori òkan ninu awon òkè nla tabi sinu aforifioji kan." Oun si wi pe, "E mase rançé." (1 A.Qba 18:12, A.A. 8:39.)

17. Nigba ti won si rò ò tití ojú fi tití, o wi fun won pe, "Rançé." Nitorí naa won rán aadota okunrin, won si wa a ni ijó meta; sugbon won kò ri i. (2 A.Qba 8:11.)

18. Won si tun pada tó o wá, (nitorí ni Jériko ni o ti duro pe dię) o wi fun won pé, "Emi kò ti wi fun yin pé, 'E maše ló?'

19. Awon okunrin ilú naa si wi fun Eliša pé, "Kiyesi i, itédo ilu yíñ dara, bi oluwa mi ti ri i; sugbon omi ibé burú, ile si sá."

20. Oun si wi pe, "Mu áwokòtò titun kan wá fun mi, si fi iyò sinu rę, won si mu un tò ó wá.

21. O si jade ló si ibi orisun omi naa, o si da iyò naa sibé, o si wi pe, Bayíñ ni Oluwa wi, "Emi şe àwótán omi wonyi; lati ihin ló, ki yoo si ikú mò, tabi asálé." (Eks 15:25; 2 A.Qba 4:41; 6:6.)

22. Bę ni a şe awotan omi naa titi

di oni oloni, gęęę bi ḥrō Elişa ti o so.

23. O si goke lati ibę lę si Bętęli: bi o si ti ngoke lę ni ouna, awon ɔmō keke jade lati ilu wa, wọn si nfi se ęęę, wọn si wi fun un pe, "Goke lę, apari! goke lę, apari!"

24. O si yipada, o si wò wón, o si fi wòn bá ni orukö Oluwa. Abo-beari meji si jade lati inu igbó wá, wọn si fa mejilelogoji ya ninu wòn. (wo Neh 13:25-27.)

25. O si ti ibę lę si ökè Karmeli; ati lati ibę o pada si Samaria. (2 A.Qba 4:25; 1 A.Qba 18:19;20.)

ORI 3.

Jehoram u gbogun ti ɔba Moabu.

JEHORAMU, ɔmō Ahabu si bęre si joba lori Israeli ni Samaria ni ɔdún kejidiñlogun Jehoşafati, ɔba Juda, o si joba fun ɔdún mejila. (2 A.Qba 1:17.)

2. O si se buburu lójú Oluwa; sugbon ki i se bí baba rę, ati bi iyá rę; nitorí ti o mu ère Baali ti baba rę ti se kúrò. (2 A.Qba 10:18, 26:28; 1 A.Qba 16:31,32.)

3. Sugbon o fi ara mo èṣe Jeroboamu, ɔmō Nebati, ti o mu Israeli deşe; ko si lę kuro ninu rę. (1 A.Qba 12:28-32; 14:9,16.)

4. Mesa, ɔba Moabu si sin agutan, o si nsan öké marun ḥdó-agutan, ati öké-marun irun àgbò fun ɔba Israeli. (2 Sam 8:2; Isa 16:1.)

5. O si se, nigba ti Ahabu kú, ɔba Moabu si şotę si ɔba Israeli, (2 A.Qba 1:1.)

6. Jehoram u ɔba si jade lę kúrò ni Samaria ni àkókò naa, o si ka iye gbogbo Israeli.

7. O si lę, o ranşe si Jehoşafati ɔba Juda, wi pe, "Qba Moabu ti şotę si mi: iwó o ha bá mi lę si Moabu lati ja-gun?" Oun si wi pe "Emi o goke lę: emi bi iwó, eniyán mi bi eniyán rę, ati ęşin mi bi ęşin rę. (1 A.Qba 22:4.)

8. Oun si wi pe, "Qnà wo ni awa o gbà goke lę? O si dahun wi pe, Qnà aginju Edomu."

9. Bęe ni ɔba Israeli, ati ɔba Juda, ati ɔba Edomu: nigba ti wòn rin ari-nyika ijò meje, omi kò si si nibę fun awon ogun, ati fun ęranko ti ntó wòn lechin. (ęse 1,7; 1 A.Qba 22:47.)

10. Qba Israeli si wi pe, "O şe! ti Oluwa fi pe awon ɔba mętęta wonyif jo, lati fi wòn le Moabu lqwó!"

11. Jehoşafati si wi pe, "Ko ha si woli Oluwa kan nihin, ti awa iba ti ńdó rę beere lqwó Oluwa? Okan ním awon iranşe ɔba Israeli dahun wi pe, Elişa, ɔmō Şafati ti ntú omi si ɔwó Eli-jah nbę nihinyi." (1 A.Qba 22:7; 19:21.)

12. Jehoşafati si wi pe, "Oró Oluwa nbę pélü rę." Bęe ni ɔba Israeli ati Jehoşafati ati ɔba Edomu sőkale tó q lę.

13. Elişa si wi fun ɔba Israeli pe "Kinni mo ni se pélü rę? Lę sódó awon woli baba rę, ati awon woli iyá rę. ɔba Israeli si wi fun un pe, Bękọ: nitorí ti Oluwa ti pe awon, ɔba mętęta wonyif jo, lati fi wòn lé Moabu lqwó." (Esk 14:3-5; 1 A.Qba 18:19.)

14. Elişa si wi pe, "Bi Oluwa awon ɔmō-ogun ti nbę, niwaju éni ti emi dúró, bì kì bá se pé mo bu ɔwó fun Jehoşafati ɔba Juda, nitootó emi ki iba ti wo q, bęe ni emi ki iba ti rí q. (1 A.Qba 17:1; 2 A.Qba 5:16.)

15. Sugbon è mu akorin kan wa fun mi nisinsinyi. Osi se, nigba ti akorin naa nkörin, ɔwó Oluwa si bá le e. (1 Sam 16:23; Esk 1:3.)

16. O si wi pe, "Baylı ni Oluwa wi, "Wa ihò púpó ni afonifoji yili."

17. Nitorí baylı ni Oluwa wí, pé 'Eyin ki yoo ri afşé, bęe ni ęyin ki yoo ri ojo; sugbon afonifoji naa yoo kun fun omi, ki ęyin le mu, ati ęyin, ati awon ęran-đsin yín, ati ęran yín.

18. Ohun kínkinní si ni ęyí lójú Olu-wa: ouñ o fi awon ara Moabu le yin lqwó pélú.

19. Ęyin o si kolu gbogbo ilu olodi, ati gbogbo àayo ilu, ęyin o si ge gbogbo igi rere lulę, ęyin o si di

gbogbo kònga omi, èyin o si fi okuta ba gbogbo oko rere jé.” (èse 25.)

20. O si se ni owuro, bi a ti nta oré-èbò ounjé, si kiyesi i, omi ti ònà Edomu wá, ilè naa si kun fun omi. (Eks 29:39,40.)

21. Nigba ti gbogbo ara Moabu gbó pé, awon qba goke wa lati ba won jà, won kó gbogbo awon ti o le hamóra ogun jø, ati awon ti o dagba ju won ló, won si dúró ni etí ilè won. (Gen 19:37.)

22. Won si dide ni owuró òòrùn si ran si oju omi naa, awon ara Moabu si ri omi naa ni apakeji, o pón bi èjè.

23. Won si wi pé, “Èjè ni èyí:” awon qba naa run: won si ti pa ara won; njé nisinsinyí, Moabu, dide si ikogun.

24. Nigba ti won si de ibudo Israéli, awon qmò Israéli dide won si kólu awon ara Moabu ti won fi sa kuro ni-waju won: won si wó inú ré, won si pa Moabu run.

25. Won si wó gbogbo ilú, olukulu si ju okuta tiré si gbogbo oko rere, won si kun won; won si dí gbogbo kònga omi, won si bé gbogbo igi rere: ni Kirharaseti ni won fi kiki awon okuta ré silé sugbon awon onikanmákànnà yi i ká, won si kólu u. (èse 19; Isa 16:7,11; Jer 48:31,36.)

26. Nigba ti qba Moabu ri i pe ogun naa jù funoun, o mu èdègbérin òkúnrin ti o fa idà yó pélù ré, lati la ogun já si qdò qba Edomu: sugbon won kò lè sè e.

27. Nigba naa ni o mu akòbi qmò ré ti iba joba ni ipò ré, o si fi i rubò sisun lori odi. Ibinu nla si wá si Israéli: won si ló kuro lòdò ré, won si pada si ilè won. (Amos 2:1; Mika 6:7.)

ORI 4.

Dìe ninu işe-iyantu Elişa: O mu kí òròrò obinrin opó pò si.
O BINRIN kan ninu awon obinrin Qmò awon woli ké ba Elisa wi pe, Iranşé ré, okó mi kú; iwó si mò pe

iranşé ré bérù Oluwa: awon onigbèsé si wa lati mu awon qmò mi mejeji ni erú.” (2 A.Qba 2:3; Lef 25:39; Matt 18:25.)

2. Elişa si wi fun un pé, “Kinni ki emi o se fun q? Wi fun mi, kinni iwó ni ninu ile?” Oun si wi pe, “Iranşébinrin ré kò ni nkankan ni ilé, bikoše ikoko òróró kan.”

3. Oun si wi pe, “Ló, ki o si yá ikòkò lówo awon aladugbo ré kakiri, àní ikòkò ófo; yá won, kí se dié.

4. Nigba ti iwó ba si wóle, ki iwó ó se ilékun mó ara ré, ati mó awon qmò ré, ki o si dà á sinu gbogbo ikòkò naa, biikan ba tí nkún, ki o gbe si apakan.

5. O si ló kuro lòdò ré, o si sé ilékun mó ara ré ati mó awon qmò ré, ti ngbe ikòkò wá fun un; oum si da a.

6. O si se, nigba ti awon ikòkò kún, o wi fun qmò ré pe, “Tun mu ikòkò kan wa fun mi.” Oun si wi fun un pé, “Ko si ikòkò kan mó.” Òróró naa si dá.

7. Nigba naa ni o wá, o si sò fun eniyan Olòrun naa, Oun si wi pe, “Ló, ta òróró naa, ki o si san igbèsé ré, ki iwó ati awon qmò ré si je eyi ti o kú.” (1 A.Qba 12:22.)

Ileri qmò fun Obinrin Sunamu.

8. O si di ojò kan, Elişa si koja si Sunamu, nibi ti obinrin olola kan wá; oum si rò q lati je ounjé. O si se, nigbakugba ti o ba nkója ló, oum a yá si ibé lati je ounjé. (Jos 19:18.)

9. Oun si wi fun okó ré pe, “Sa wo oná, emi wòdyé pé, eniyan mímó Olòrun ni èyi ti nigba qdò wa koja nigbakugba. (èse 7.)

10. Emi bé o, je ki a se iyara kekere kan lara ogiri; si je ki a gbe ibusun kan sibé fun un, ati tabili; kan, ohun-ijó-kòdò kan, ati òpá-fitila kan: nigbakugba ti o ba si tó wá wá, ki o maa wó sibé.”

11. O si di ojò kan, ti o wá si qdò won, o si ya sinu iyara naa, o si dubulé nibé.

12. O si wi fun Gehasi iranşé ré

pe, "Pe ara Sunamu yíi." Nigba ti o si pe e, o duro niwaju rē. (eṣe 29:31; 2 A.Qba 5:20-27; 8:4,5.)

13. O si wi fun un pe, "Nisinsinyíi, so fun un pe, 'Kiyesi i, iwó ti şe gbogbo wáhálá yíi nitorí ti wa; kinní a ba şe fun o? Iwó nfé ki a sörö rē fun qba bí? Tabí fun olori-ogun?" Oun si dahun wi pe, "Emi ngbe laarin awon eniyan mi."

14. Oun si wi pe, "Njé kinní a ba şe fun un?" Gehasi si dahun pe, "Nitootó,oun kò ni ɔmø, ɔkø rē si di arúgbò."

15. Oun si wi pe, "Pe e wá, nigba ti o si ti pe e dé, o duro ni énu-ñá.

16. Oun si wi pe, "Ni àkókò yíi ni iwòyí àmódún, iwó o gbe ɔmøkunrin kan mòra," Oun si wi pe, "Béçko, oluwa mi, iwó eniyan Olorun, má se puro fun iransébinrin rē." (Gen 18:10,14; eṣe 28.)

17. Obinrin naa si loyun, o si bi ɔmøkunrin kan ni àkókò naa ti Elişa ti so fun un.

Elişa ji òkú ɔmø obinrin Sunamu dide.

18. Nigba ti ɔmø naa si dàgbà, o di ɔjø kan, ti o jade tó baba rē ló si ɔdqo awon olukóré.

19. O si wi fun baba rē pé, Ori mi, ori mi! Oun si so fun ɔmø-ɔdqo kan pe, Gbe e tó iyá rē ló."

20. Nigba ti o si gbe e, ti o mu un to iyá rē wá, o jókòó ni eékún rē tití di òsán, o si ku.

21. Oun si goke, o si té e sorí ibusun eniyan Olorun naa, o si sé ilekun mó o, o si jade ló. (eṣe 7,32.)

22. O si pe ɔkø rē, o si wi pé, "Emi bęç o, rán ɔkan ninu awon ɔdqo-møkunrin si mi, ati ɔkan ninu awon kętékete, emi o si sare tó eniyan Olorun ló, emi o si tun pada."

23. Oun si wi pe, "Eeše ti iwó o fi to o ló loni? Ki i saa şe osu titun, bęç ni ki i şe ɔjø isinmi." Oun si wi pe, "Alaafia ni." (Num 10:10; 28:11; 1 Kro 23:31.)

24. Nigba naa ni o di kętékete ni gaari, o si wi fun iransé rē pé, "Maa tètè sáré ló niwaju; maşé dë ire fun mi, bikoşepo mo so fun o bęç."

25. Bęç ni o ló, o si de odo eniyan Olorun naa ni òkè Karmeli. O si şe, nigba ti eniyan Olorun naa ri i lokere, o si so fun Gehasi ɔmø ɔdqo rē pe, "Wo ara Sunamu! (2 A.Qba 2:25.)

26. Emi bęç o, sare nisiinsinyíi ki o si wi fun un pe, "Alaafia ki o wá bi? Alaafia ki ɔkø rē wá bi? Alaafia ki ɔmøde wa bi?" Oun si dahun wi pe, "Alaafia ni."

27. Nigba ti o si de ɔdqo eniyan Olorun lori òkè, o gba a ni eṣe mu: Sugbón Gehase sunmó ɔn latí ti i kuro: Eniyan Olorun naa si wi pe, "Jówó rē nitorí okán rē bajé ninu rē, Oluwa si pa a mó fun mi, kò si so fun mi."

28. Nigba naa ni o wi pe, "Mo ha tóqo ɔmø lówó oluwa mi bí? Emi kò ha wi pe, Máşé tám mi jé?" (eṣe 16.)

29. O si wi fun Gehasi pe, "Di amure rē, ki o si mu ɔpá mi lówó rē, ki o si ló, bi iwó ba bá ɛnikení lónà, maşé ki i; bi ɛnikení ba si ki o, máşé da a lo-hun: ki o si fi ɔpá mi le iwaju ɔmø naa." (1 A.Qba 18:46; 2 A.Qba 9:1; Luk 10:4; Eks 7:19; 14:16; 2 A.Qba 2:8,14.)

30. Iyá ɔmø naa si wi pe, "Bi Oluwa ti nbé, ati bi iwó naa ti nbé, emi ki yoo fi o silé." Oun si dide, o si ntó o lehin. (2 A.Qba 2:2.)

31. Gehasi si koja siwaju wón, o si fi ɔpá naa lé ɔmø naa ni iwaju, sugbón kò sí ohùn, tábí àmì iyé: nitorí naa o si tun pada latí ló pade rē, o si wi fun un pe, "Omø naa kò jí."

32. Nigba ti Elişa si wó inu ilé, kiyesi i, ɔmø naa ti kú, a si té e sorí ibusun rē.

33. O si wó inu ile ló, o si sé ilekun mó awon mejeji, o si gbadura si Oluwa. (eṣe 4; Matt 6:6; 1 A.Qba 17:20.)

34. Oun si goke, o si dubule le ɔmø naa, o si fi énu kò ó ni énu, ati oju rē lé

2 A.QBA 4:35–5:8

oju rẹ, ati ṣwọ rẹ lé ṣwọ rẹ: o si na ara rẹ lé ṣmo naa, ara ṣmo naa si di gbi-gbona. (1 A.Qba 17:21; A.A. 20:10.)

35. O si pada, o si rin lọ, rìn bò ninu ile lèşkan; o si goke o si na ara rẹ lé e; ṣmo naa si sín nigba mèje; ṣmo naa si la oju rẹ. (1 A.Qba 17:21; 2 A.Qba 8:1,5.)

36. O si pe Gehasi, o si wi pe, “Pe ara Sunamu yílì wa.” O si pe e. Nigba ti o si wole tó ọ wá, o ni, “Gbe ṣmo rẹ.”

37. Nigba naa ni o wó inu ilé, o si wole lèba ẹṣe rẹ, o si dojubolé, o si gbe ṣmo rẹ, o si jade lọ. (1 A.Qba 17:23; Heb 11:35.)

Sisò Àṣáró majèlé di alailóró mó.

38. Elişa si tun pada wa si Gilgali, iyan si mu ni ilé naa; awọn ṣmo awọn woli jókòdó niwaju rẹ: o si wi fun iranṣe rẹ pe, “Gbe ikòkò nla ka iná, ki ẹ si ẹṣe àṣáró fun awọn ṣmo awọn woli. (2 A.Qba 2:1,3; 8:1; Luk 10:39; A.A. 22:3.)

39. Enikan si jade lọ si iga-bé lati fé ewébè, o si ri ajara-iga-bé kan, o si ka ẹṣo rẹ kún aṣo rẹ, o si rẹ ẹ wéwé, o da wọn sinu ikòkò àṣáró naa. Laisi mó ohun ti wón jé.

40. Bẹ́ ni won si dá a fun awọn ọkunrin naa lati jé. O si ẹ si bi won ti njé àṣáró naa, wọn si kigbe won si wi pe. Iwo enyan Olorun, iku nbé ni ikòkò naa! wọn kò sì le jé ẹ.

41. Sugbonoun wi pe, Njé ẹ mu iyefun wá, O si da a sinu ikòkò naa, o si wi pé, Da a fun awọn enyan, ki won lè jé.” Kò sì si ewu ninu ikòkò mó. (Eks 15:25; 2 A.Qba 2:21.)

Bibò ọgorun enyan lóna iyanu.

42. Ọkunrin kan si ti Baali-Salisa wá, o si mu àkàrà akoso-èso, ogún ịṣù àkàrà barle, ati siri ọkà titùn ninu àpò rẹ wa fun enyan Olorun naa. Oun si wi pe, “Fi fun awọn enyan, ki won lè jé.” (1 Sam 9:4,7.)

43. Iranṣe rẹ si wi pe, “Kinla, ki emi o gbe èyí ka iwaju ọgorun enyan? Oun si tun wi pé, Fi fun awọn enyan,

ki won lè jé: nitorí bayílì ni Oluwa wi, ‘Won o jé, yoo si kù sile.’

44. Bẹ́ ni o gbe e ka iwaju won, won si jé, o si kù sile, gege bi oró Oluwa. (Matt 14:16–21; 15:32–38.)

ORI 5.**Naamani adéte ati Elişa: Èri ṣmobin-rin Israeli kan.**

N JE Naamani, olori-ogun ọba Siria, jé enyan nla niwaju oluwa rẹ, ati ọlòla nitorí nipa rẹ ni Oluwa ti fi işe-gun fun Siria: o si jé alagbara akoni ọkunrin, sugbon adéte ni. (Luk 4:27.)

2. Awọn ara Siria si ti jade lọ ni egbé-egbé, won si ti mu ṣmobinrin kekere kan ni igbékún wá lati ilé Israeli; o si nṣomodò fún aya Naamani.

3. Oun si wi fun ogá rẹ pe, “Oluwa mi iba wa niwaju woli ti nbé ni Sama-ria! nitootó oun ibá wò ó sán kuro niwu ẹtè rẹ.”

4. Naamani si wólé, o si sò fun oluwa rẹ pe, “Bayílì ni ṣmobebinrin ti o wá lati ile Israeli wi.”

5. Oba Siria si wi pé, “Wá ná, lọ, emi o si fi iwé ranṣe si ọba Israeli. Oun si jade lọ, o si mu talenti méwa lówó, ati ẹgbaa ta iwòn wúrà, ati ipaaro aṣo méwa. (1 Sam 9:8; 2 A.Qba 8:8,9.)

Oba Siria ranṣe si Ọba Israeli.

6. Oun si mu iwe naa tó ọba Israeli wá, wi pe, Njé nisinsinyílì nigba ti iwé yílì bá dé òdò rẹ, kiyesi i, emi ran Naamani iranṣe mi sí ọ, ki iwo lè wo o sán kúrò ninu ẹtè rẹ.”

7. O si ẹ, nigba ti ọba Israeli ka iwe naa tán, o si fa aṣo rẹ ya, o si wi pe, “Emi ha jé Olorun, lati pa ati lati sò di ààyé, ti éléyi fi ranṣe si mi lati ẹ se awoton enyan kan kuro ninu ẹtè rẹ? Nitorí naa, ẹ ro o wò, mo bẹ yín, ki ẹ si wo o bi oun ti nwá mi ni ijá.” (Gen 37:29; 30:2; Deut 32:39; 1 Sam 2:6; 1 A.Qba 20:7.)

Elişa paṣé fun Naamani lati wé ni odo Jordani.

8. O si ẹ, nigba ti Elişa enyan Olorun gbó pe, ọba Israeli fa aṣo rẹ ya,

o si ranşé si oba wi pe, "Eeşe, ti iwó fi fa aşó rē ya? Je ki o tò mi wá nisinsinyí, oun o si mó pé, woli kan nbé ni Israeli." (1 A.Qba 12:22.)

9. Béé ni Naamani dé pélú awón ẹṣin rē ati pélú kéké rē, o si duro ni énu-ònà ile Elişa.

10. Elişa si ran iranşé kan si i wi pe, "Lò, ki o si wé ni Jordani nigba meje, ẹran-ara rē yoo si tun bò sipo fun ọ, iwo o si mó." (Jhn 9:7.)

11. Şugbón Naamani binu, o si pada lò, o si wi pe, "Kiyesi i, mo ro ninu mi pé, dajudaju oun yoo jade tò mi wá, yoo si duro, yoo si kepe orukò Oluwa Olórún rē, yoo si fi ọwó rē pa ibé naa, yoo si se awotan ètè naa."

12. Abana ati Farpati, awón oddò Damasku kò ha dara jù gbogbo awón omi Israeli lò? Emi ki i wé ninu wọn ki emi si mó? Béé ni o yipada, o si jade lò ni irunú.

13. Awón iranşé rē si sunmó ọn, wọn si ba a sòrò, wọn si wi pe, "Baba mi, woli iba wi fun ọ pe, ki o se ohun nlá kan, iwó iba ti se e bi? Melomelo, nigba ti o wí fun ọ pe, Wé, ki o si mó?" (2 A.Qba 6:21; 8:9; 1 Sam 28:23.)

14. Nigba naa ni o sòkalé, o si té ara bò inu Jordani nigba meje, gège bi oró eniyán Olórún: ẹran-ara rē si tun pada bò gége bi ẹran-ara ómo kekere, oun si mó. (eşé 10; Job 33:25; Luk 4:27.)

Elişa kò latí gba èbùn kankan.

15. O si pada tò eniyán Olórún naa lò, oun, ati gbogbo ẹgbé rē, wọn si wá, wọn duro niwaju rē: o si wi pe, "Wo o, nisinsinyí ni mo tó mó pé, Kò sí Olórún ni gbogbo ayé, bikoše ni Israeli: njé nisinsinyí, emi bẹ ọ, gba èbùn lówó iranşé rē." (1 Sam 15:46, 47; Dan 2:47; 3:29; 1 Sam 25:27.)

16. Şugbón oun wi pe, "Bi Oluwa ti nbé, niwaju éni ti emi duro emi ki yoo gba nkan." O si rö ọ ki o gba, şugbón o kò. (2 A.Qba 3:14; eşé 20,26; Gen 14:22,23.)

17. Naamani si wi pe, Njé emi bẹ ọ,

a ki yoo ha fi erùpè erù ibaka meji fun iranşé rē? Nitori latí oni lò iranşé rē ki yoo rubó sisun, bẹé ni ki yoo rubó si awón olórún miran, bikose si Oluwa.

18. Ninu nkan yí ni ki Oluwa o dariji iranşé rē, nigba ti oluwa mi bá lç si ilé Rimmoni latí foribalé níbè, ti ba si fi ara ti ọwó mi, ti emi té ara níba ni ilé Rimmoni: nigba ti mo ba té ara mi ba ni ilé Rimmoni, ki Oluwa o dariji iranşé rē ninu nkan yí." (2 A.Qba 7:2,17.)

19. Oun si wi fun un pé, "Maa lò ni alaafia." Béé ni o si jade lò jinà dié kuro lódò rē.

Gehasi se ojukokoro, o si di adéte.

20. Şugbón Gehasi iranşé Elişa eniyán Olórún naa wi pe, "Kiyesi i, oluwa mi ti dá Naamani ara Siria yí sí, ni ti pe kò gba nkan ti o mú wá lówó rē: şugbón, bi Oluwa ti nbé, emi o sare ba a, emi o si gba nkan lówó rē." (2 A.Qba 4:12,31,36.)

21. Béé ni Gehasi lepa Naamani, Nigba ti Naamani ri ti nsare bò lehin oun, o sòkalé kuro ninu kéké latí pade rē, o si wi pe, "Alaafia kó?"

22. Oun si wi pé, "Alaafia ni." Oluwa mi rán mi, wi pe, "Kiyesi i, nisinsinyí ni odòmòkunrin meji ninu awón ómó woli ti òkè Efraimu wá odò mi; emi bẹ ọ, fun wọn ni talénti fadaka kan, ati iparò aşó meji." (2 A.Qba 4:26; Jos 24:33.)

23. Naamani si wi pe, "Fi ara bale, gba talénti meji." O si rö ọ, o si di talénti fadaka meji sinu apo meji, pélú iparò aşó meji, o si gbe wọn ru ómó-ódò rē meji; wọn si rù wọn niwaju rē.

24. Nigba ti o si de ibi ilé lsó, o gba wọn lówó wọn, o si tò wọn sinu ilé: o si ran awón ókunrin naa lò, wọn si jade lò.

25. Şugbón oun wó inú ile lò, o si duro niwaju oluwa rē. Elişa si wi fun un pe, "Gehasi, nibo ni iwo ti nbó?" Oun si wi pe, "Iranşé rē kò lò si ibikan. (eşé 22.)

26. Oun si wi fun un pé, Okàn mi kò
ha bá o ló, nigba ti okunrin naa fi yi-
pada kuro ninu kèké rè lati pade re?
Eyi ha se àkókò lati gba fadaka, ati lati
gba aṣo, ati ḡoba-olifi ati ḡoba-àjárà,
ati agutana, ati malu, ati iranşekunrin
ati iranşebinrin? (eṣe 16.)

27. Nitorì naa ètè Naamani yoo lè
mó o, ati irú-omó rè titi lae. Oun si
jade kuro niwaju rè, ni adéti ti o fun-
fun bi òjò-dídí. (Eks 4:6; Num 12:10;
2 A.Qba 15:5.)

ORI 6.

Àáké ti o sónu sinu omi ni Elişa mù ki
wòn ri pada.

A WÒN OMÓ AWON WOLI WI FUN ELIŞA
PÉ, “SÁ WÓ Ó NÁ, İBI TI AWA NGBE
LABE AKÓSO RÈ, O HÁ JU FUN WA.
(2 A.Qba 4:38.)

2. Jé ki awa o, ló, awa bẹ́ o, si Jordani, ki olukuluku wa mu iti igi
koçkan wá, si jé ki awa se ibikan ti
awa o maa gbé” Oun si dahun wi pe,
“E maa ló.”

3. Ènikan si wi pe, “Ki o wu o, emi
bẹ́ o, lati ba awon iranşé rè ló.” Oun si
dahun pe, “Emi o ló.”

4. Bẹ́ ni o ba won ló. Nigba ti won
si de Jordani, won gé igi.

5. O si se, bi ènikan ti nge iti-igi,
àáké yo sinu omi: o si kigbe, o si wi pe,
“Yee! oluwa mi, a tóqó rè ni.”

6. Eniyan Olorun si wi pe, “Nibo ni
o bó si?” O si fi ibé han an. Oun si gé
igi kan, o si sò q sinu rè; irin naa si fó
sókè. (2 A.Qba 2:21.)

7. O si wi pé, “Mu un.” Oun si na
owó rè, o si mu un.

Elişa so àṣírí Benhadadi fun Jehoram.

8. Nigba naa ni qba Siria nba Israéli
jagun, o si ba awon iranşé rè gbèrò wi
pe, “Ni ibi bayí-bayí ni ibùba mi yoo
gbe wa.”

9. Eniyan Olorun si ranşé si qba Is-
raéli wi pe, “Kiyesara, ki iwo máše
koja si ibi bayí; nitorì nibé ni awon
ara Siria ba sí.” (eṣe 12.)

10. Oba Israéli si ranşé si ibé naa ti
eniyan Olorun ti sò fun un. Bẹ́ ni o si
nkilò fun un, ti oun si ngba ara rè là, ki
i se nigba kan tabi nigba meji.

Elişa bu ifójú lu ogun Siria.

11. Nitorì naa okàn qba Siria bàjé
gidigidi nitorì nkan yí: o si pe awon
iranşé rè, o si wi fun won pé, Èyin ki
yoo ha fihàn mi, tani ninu wa ti o nse ti
oba Israéli?”

12. Okàn ninu awon iranşé rè si wi
pe, “Ko si ènikan, oluwa mi, qba;
bikose Elişa, woli ti nbé ni Israéli, ni
nsò fun qba Israéli gbogbo ɔrò ti iwo
nsò ninu iyéwù rè.”

13. Oun si wi pe, “E ló wo ibi ti oun
gbé wá, ki emi lè ranşé ló mu un wa.”
A si sò fun un, wi pé, “Wo o, o wa ni
Dotani.” (Gen 37:17.)

14. Nitorì naa ni o se rán awon eşin
ati kèké ati ogun nla sibé: won si de ni
òru, won si yi ilú naa ka.

15. Nigba ti iranşé eniyan Olorun
naa si dide ni kutukutu ti o si jade ló,
wo o, ogun yi ilú naa ká, ati eşin ati
kéké. Iranşé rè si wi fun un pe, “Yee!
babá mi, awa o ti se?”

16. Oun si dahun wi pe, “Má bérù:
nitorì awon ti o wà pélù wa, ju awon ti
o wà pélù won ló.” (2 Kro 32:7,8;
Psm 55:18; Rom 8:31.)

17. Elişa si gbadura, o si wi pe,
“Oluwa, emi bẹ́ o, la a ni ojú, ki o le
riran.” Oluwa si la ojú ɔdòmòkunrin
naa: oun si riran: o si wo o, òkè naa
kun fun eşin ati kèké-iná yi Elişa ká.
(2 A.Qba 2:11; Psm 68:17; Sek 6:
1-7.)

18. Nigba ti won si sòkalè tó q wá,
Elişa gbadura si Oluwa, o si wi pe,
“Emi bẹ́ o, bu ifójú lu awon eniyan
yi.” O si bu ifójú lu won gégé bi ɔrò
Elişa. (Gen 19:11.)

19. Elişa si wi fun won pé, Èyí ki i se
ònà, bẹ́ ni eyi ki i se ilu naa; é maa tó
mi lèchin emi o si mu yin wa ɔdò okun-
rin ti èyin nwa.” O si se amònà won ló
si Samaria.

Elişa dari awon afoju ogun Siria lò si Samaria.

20. O si se, nigba ti won dé Samaria ni Elişa wi pe, "Oluwa la ojú awon eniyen wonyii, ki won lè riran." Oluwa si la oju won, won sì riran: si kiyesi i, won nbé laarin Samaria. (esé 17.)

21. Oba Israeli si wi fun Elişa, nigba ti o ri won pe, "Baba mi, ki emi o maa pa won bi?" (2 A.Qba 2:12; 5:13; 8:9.)

22. Oun si dahun pe, "Iwò kò gbodò pa won: iwò yoo ha pa awon ti iwò fi idà rẹ ati orun rẹ ko ni igbekùn? Gbe ounjé ati omi kalé niwaju won, ki won je, ki won si mu, ki won si tó oluwa won lò." (Deut 20:11-16; Rom 12:20.)

23. Oun si pèsè opolopó ounjé fun won; nigba ti won si ti jé, ti won si ti mu tán, o ran won lò, won si tó oluwa won lò. Bẹ́ ni egbé ogun Siria kò tun wa si ilé Israéli mó. (esé 8,9; 2 A.Qba 5:2.)

24. O si se lèhin èyí, ni Benhadadi ọba Siria kó gbogbo ogun rẹ jo, won si goke, won si do ti Samaria. (1 A.Qba 20:1.)

25. Iyàn nla kan si mu ni Samaria: si kiyesi i, won dó ti i, to bẹ́ ti a si fi nta ori keteketé kan ni ogorun iwòn fadaka, ati idamerin osuwon kabù imí eyélé, ni iwòn fadaka marun.

26. O si se ti ọba Israeli nkója lò lori odi, obinrin kan sokun tó ọ wa wi pe, "Gbà mí, oluwa mi ọba!"

27. Oun si wi pe, "Bi Oluwa kò bá gba ọ, nibo ni emi o gbe ti gba ọ? Latí inu ile-ipaka, tabi latí inu ibi ifúntí?"

28. Qba si wi fun un pe, "Kilo se ọ? Oun si dahun wi pe, "Obinrin yíi wi fun mi pe, 'Mu ọmokunrin rẹ wá, ki awa lè jé lóni, awa o si jé ọmọ ti èmi lòla.'"

29. Bẹ́ ni awa se ọmọ mi, awa si je e: emi si wi fun un ni ijó keji pe, "Mu ọmọ rẹ wá ki awa o je e," oun si ti fi ọmọ rẹ pamó. (Lef 26:27-29; Deut 28:52,53,57.)

30. O si se, nigba ti ọba gbó ọrò obinrin naa, o fa aṣo rẹ ya; o si koja lò lori odi, awon eniyen si wo, si kiyesi i, o ni aṣo-ṣé labé aṣo rẹ ni ara rẹ. (1 A.Qba 21:27.)

31. Nigba naa ni o wi pe, "Ki Olorun se bayí ati ju bẹ́ lò si mi, bi ori Elişa ọmọ Safati yoo duro ni orùn rẹ lóni." (Rut 1:17; 1 A.Qba 19:2.)

32. Sugbón Elişa jókòdó ninu ilé rẹ, ati awon àgbàgbà si jókòdó pélù rẹ; ọba si rán okunrin kan shaaju rẹ lò: sugbón ki iranşé naa to dé ọdò rẹ, oun wi fun awon àgbàgbà pe, "E wo bi ọmọ apaniyan yíi ti ranşé latí mu ori mi kuro? E woo, nigba ti iranşé naa bá de, é ti ilekun, ki é si di i mu şinşin ni ẹnu-ònà: iró-ṣé oluwa rẹ kò ha wà lèhin rẹ?" (Esk 8:1; 20:1; 1 A.Qba 18:4, 13,14.)

33. Bi oun ti nba won soro lówo, kiyesi i, (iranşé) ọba naa sòkalé tó ọ wá: oun si wi pe, "Wo o, latí ọwó Oluwa ni ibi yíi ti wá, kinni emi o duro de Oluwa mó sí?" (Job 2:9.)

ORI 7.

NIGBA naa ni Elişa wi pe, "E gbo ọrò Oluwa: Bayí ni Oluwa wi, Ni iwòyi ọla ni a o ta òṣùwòni iyéfun kí-kúnà kan ni sekeli kan ati osùwòn baale méjì ni sekeli kan ni ẹnubodè Samaria.

2. Nigba naa ni ijòyé kan ni ọwó éni ti ọba nfi ara ti dá eniyen Olorun lóhùn, o si wi pe, "Kiyesi, i, bi Oluwa tilé sé fere se ni ọrun, nkan yíi ha lè ri bẹ́?" oun si wi pé, "Kiyesi i, iwò o fi oju re ri i, sugbón iwò ki yoo je ninu rẹ." (esé 17,19,20; Mal 3:10.)

3. Adéte mérin kan sì wà ni atiwo ibodè; won si wi fun ara won pe, "Eeṣé ti awa fi jókòdó níhinyíi titi awa o fi ku?" (Lef 13:46.)

4. Bi awa ba wi pe, Awa o wò ilu lò, iyàn si nbé ni ilú, awa o si ku níbè: bi awa ba si jókòdó je níhinyíi, awa o ku pélù. Njé nisinsinyíi é wa, é je ki awa

şubu si ḥwø ogun awon ara Siria: bi wøn bá da wa si, awa ó yé: bi wøn bá si pa wá, awa o ku naa ni.” (2 A.Qba 6:24.)

5. Wøn si dide ni ḥfemójumó lati ló si ibudo awon ara Siria: nigba ti wøn si de apá ti o kangun ibudo Siria, kiyesi i, kò si okurin kan nibé.

6. Nitori ti Oluwa şe ki ogun awon ira Siria gbó ariwo kéké, ati ariwo ḥşin, ariwo ogun nlá: wøn si wi fun arawon pe, “Kiyesi i, ḥba Israéli ti be ogun awon ḥba Hitti, ati awon ḥba Egipti si wa, lati wá bò wá mólè.” (2 Sam 5:24; 19:7; 1 A.Qba 10:29.)

7. Nitori naa wøn dide, wøn si saló ni afémojumó, wøn si fi agó wøn silé, ati ḥşin wøn, ati kेतeketé wøn, àní, ibùdó wøn gege bi o ti wa, wøn si saló fun ḥmí wøn. (Psm 48:4–6.)

8. Nigba ti adéte ḥwøyi de apa ikangun ibudo, wøn wø inu àgó kan ló, wøn je, wøn si mu, wøn si kó fàdákà ati wura ati agbada lati ibé ló, wøn si ló, wøn si pa a mó; wøn si tun pada wá, wøn si wø inu àgó miran ló, wøn si ko lati ibé ló pélù wøn si ló, wøn si pa a mó.

9. Nigba naa wøn wi fun ara wøn pe, “Awa kò şe rere: Óní yí, ḥjo ihinrere ni, awa si dáké: bi awa ba duro titi di afémojumó, iyá yoo je wá: njé nisinsinyí e wá, e je ki a si ló sò fun awon ara ile ḥba.” (2 Sam 18:27.)

10. Bép ni wøn wá, wøn si ke si awon onibode ilú; wøn si wi fun wøn pe, “Awa de ibudo awon ara Siria, si kiyesi i, kò si okunrin kan nibé, bép ni ko si ohun eniyan kan, bikoşe ḥşin ti a so, ati kेतeketé ti a so, ati àgó bí wøn ti wá.”

11. Enikan si pe awon onibode; wøn si sò ninu ile ḥba.

12. ḥba si dide ni oru, o si wi fun awon iranşé re pe, “Emi o fi han yin nisinsinyí eyi ti awon ara Siria ti şe si wa, wøn mó pe, ebi npa wa; nitori naa wøn jade ló ni ibudo lati fi ara wøn pamó ni ighé wí pé, Nigba ti wøn ba

jade ni ilú, awa o mu wøn láyè, awa o si wø inu ilu ló.” (2 A.Qba 6:25–29.)

13. ḥkan ninu awon iranşé rè si dáhùn o si wi pe, “Emi bé ḥ, je ki awa o mu marun ninu ḥşin ti o kú, ninu awon ti o kú ni ilu, kiyesi i, wøn sa dabi gbogbo ḥpolopó Israéli ti o kú ninu rè; kiyesi i, ani bi gbogbo ḥpolopó eniyan Israéli ti a run, si je ki a ranşé ló wò ó.”

14. Nitori naa wøn mu ḥşin kéké meji; ḥba si ranşé tø ogun awon ará Siria lehin wi pe, “E ló wò ó.”

15. Wøn si tø wøn lehin de Jordani: si wo o, gbogbo ḥnà kun fun aşò ati ohun èlò ti awon ara Siria gbe şonu ni iyára saló wøn; Awon onişe si padà wøn sì sò fun ḥba.

16. Awon eniyan si jade ló, wøn si ko ibùdó awon ara Siria. Bép ni a nta osuwon iyefun kikunna kan ni şekeli kan, ati osuwon barle meji ni şekeli kan gege bi ḥba Oluwa. (eşé 1.)

17. ḥba si yan ijoye naa, lówø emi ti o nfi ara tì, lati şe itoju ḥnu-bodè: awon eniyan si té e molé ni ibodè, o si kú, bi eniyan Olorun naa ti wi, emi ti o soro nigba ti ḥba şokalè tø ḥ wá. (eşé 2; 2 A.Qba 6:32.)

18. Nitori bi eniyan Olorun naa ti şo fun ḥba, wi pe, “Osuwon barle meji ni şekeli kan, ati osuwon iyefun kikunna kan, fun şekeli kan, yoo wá ni i iwoyi ḥla ni ḥnu-bodè Samaria.” (eşé 1.)

19. İjòyè naa si da eniyan Olorun naa lóhún, o si wi pe, “Kiyesi i, nisinsinyí, bi Oluwa tilé şe ferese lorun, irú nkan yíl ha lè ri bép?” Oun si wi pe, “Kiyesi i, iwo o fi ojú re ri i, suggbón iwo ki yoo je minu rè.” (eşé 2.)

20. Bép ni o si ri fun un: nitori awon eniyan té e molé ni ḥnu-bodè, o si kú.

ORI 8.

Obinrin Sunamu naa pada silé.

ELIŞA si wi fun obinrin naa, ḥmo ḥeni ti o ti sò di ààyè, wi pe, “Dide, si ló, iwo ati ilé re, ki o si şe atipo nibikibi ti iwo ba le şe atipo: nitori ti

Oluwa ti pe lyàn: yoo si mu pelu mi ilè, ni odún meje. (2 A.Qba 4:35; Psal 105:16; Hag 1:11.)

2. Obimrin naa si dide o si se gege bá òró eniyán Olorun naa:oun si lo pelu ìlé rè, wọn si se alipò mi ilè awon ara Filistini ni odún meje.

3. O si se léhin odún meje, ni obinrin naa padà bò lati ilè awon ara Filistini; oun si jade lo lati ké pe qba-nitorile rè ati nitorile rè.

4. Qba si nbá Gehasi iranşé eniyán Olorun naa sórò, wi pe, "Mo bë q, só gbogbo ohun nlá, ti Elişa ti se fun mi." (2 A.Qba 4:12; 5:20-27.)

5. O si se bi o ti nró fun qba bi o si so òkú kan di aláyé, si kiyesi i; obimrin naa, omó emi ti oun so di aláyé, bebe niwaju qba fun ile rè ati ilè rè. Gehasi si wi pe, "Oluwa mi, qba, eyi ni obinrin naa, eyi si ni qmò rè ti Elişa so di aláyé." (2 A.Qba 4:35.)

6. Nigba ti qba si bëèrè lówó obinrin naa, o ròhàn fun un. Qba si yan lófá kan funun wi pe, "Mu ohún gbogbo ti o jé tiré pada fun un ati gbogbo èré oko lati ojo ti o ti fi ilé silè tití di inisi nyili."

Elişa si eroró yan Hassaeli ni qba Siria.

7. Elişa si wá si Damasku; Benhadadi qba Siria si nse àtsan: a si so fun un wi pe, "Eniyán Olorun dé ihinyí." (1 A.Qba 11:24; 2 A.Qba 6:24.)

8. Qba si wi fun Hassaeli pe, "Mu qe lówó rè, si lo pade eniyán Olorun naa; ki o si bëèrè lówó Oluwa lòdò rè, wi pe, Emi o ha sàñ ninu àrùn yí?" (1 A.Qba 19:15; 14:3; 2 A.Qba 1:2.)

9. Beè ni Hassaeli lo pade rè, o si mu oré lówó rè, aní ninu gbogbo ohun rere Damasku, ogoji èrù rakanmi, o si dé, o si duro niwaju rè, o si wi pe, Omó rè Benhadadi qba Siria rán mi si q, wi pe, 'Emi o ha sàñ ninu àrùn yí?'

10. Elişa si wi fun un pe, "Lo, ki o si so fun un pe, 'Iwó yoo sàñ nitootó.' Sugbon Oluwa ti fi hàn mi pe, nitootó oun o kú." (ese 14,15.)

11. Oun si té oju rè mó on gidigidi, titi oju fi titi; eniyán Olorun naa si sokúm.

12. Hassaeli si wi pe, "Eeşe ti oluwa mi fi nsokin?" Oun si dahun pe, "Nitotori ti mo mo ibi ti iwó o se si awon omó Israeli awon odi agbara wón ni iwó o fi iná bò, awon odòmekunrin wón ni iwó o fi idá pa, iwó o si fó omó wéwé won tutu, iwó o si la inu awon abyum wón." (2 A.Qba 10:32; 12:17; 13:3,7; 15:16; Hòs 13:16; Amos 1:13.)

13. Hassaeli si wi pe, "Şugbon kinla?" Iranshé ré jé ajá ni bi; ti yoo fi se akan nlá yí?" Elişa si dahun wi pe, "Oluwa ti fi hàn mi pe, iwó o joba lori Siria. (1 Sam 17:43; 1 A.Qba 19:15.)

14. Beè ni o lo kuro lòdò Elişa, o si de òdò oluwa rè; oun si wi fun un pe, "Kinni Elişa so fun q?" Oun si dahun wi pe, "O so fun mi pe, Iwó o san nitootó."

15. O si se ni ijo keji ni o mu aṣo ti o nípon, o ki bo omi, o si té e le ejú rè, beè ni o kú. Hassaeli si joba nipo rè. (ese 10.)

Ibérè joba Jehoram, qba Juda.

16. Ati ni odún karun Joram, omó Ahabu qba Israeli; Jehoram omó Je-hosafari qba Juda bérè si Joba. (2 A.Qba 1:17; 3:1; 2 Kro 21:3,4.)

17. Eni odún mejilelògbón ni o jé nigba ti o bérè si joba; o si joba fun odún mejo ni Jerusalémú. (2 Kro 21:5-10.)

18. O si rìn lóma awon qba Israeli, bi ile Ahabu ti jé: nitorile omobinrin Ahabu ni o nse aya rè; oun si se ibi niwaju Oluwa. (ese 27.)

19. Sugbon Oluwa kò fó pa Juda run, nitorile Dafidi iranşé rè, bi o ti se ileri fun un lati fun ni imole ati fun awon omó rè lojó gbogbo. (2 Sam 7:13; 1 A.Qba 11:36; 2 Kro 21:7.)

20. Ni ojo rè ni Edomu soté kúrd ni abé owo qba Juda, wón si jé qba wón. (1 A.Qba 22:4; 2 A.Qba 3:27; 2 Kro 21:8-10.)

21. Beç ni Joram rékojá siha Sairi, ati gbogbo awọn kéké pélù rẹ: o si dide lóru, o si kólu awọn ara Edomu ti o yi i ká: ati awọn olori awọn kéké: awọn eniyán si sa wó inu àgò wón. (2 Sam 18:17; 19:8.)

22. Beç ni Edomu sòtè kúrò lábé qwó Júdà titi o fi di oni yíí. Nigba naa ni Libna sòtè ni àkókò kanna. (2 Kro 21:10.)

23. Iyoku işe Joram, ati gbogbo ohun ti o se, a ko ha kó wón sinú lwé òrò ojó awọn ọba Juda?

24. Joram si sun pélù awọn baba rẹ, a sì sin in pélù awọn baba rẹ ni ilu Dafidi: Ahasiah ómo rẹ si joba ni ipò rẹ. (2 Kro 21:20; 22:1.)

Ijoba Ahasiah ọba Juda.

25. Ni ọdún kejila Joram ómo Ahabu ọba Israéli, Ahasiah ómo Jehoram ọba Juda bérè si joba. (2 Kro 22:1-6.)

26. Ení ọdún mejilelogun ni Ahasiah jé nígbà ti o bérè si joba; o si joba ni ọdún kan ni Jerusalém. Orukò łyá rẹ a si maa jé, Ataliah, ómòbinrin Omri ọba Israéli.

27. O si rín ní ọnà ile Ahabu, o si şe ibi niwaju Oluwa, bi ile Ahabu ti şe: nitorí ti o nse àna ile Ahabu.

28. Oun si lò pélù Joram ómo Ahabu si ogun naa ti o nba Hasaeli ọba Siria já ni Ramoti-Gileadi; awọn ara Siria si sa Joram lógbé. (eşé 15; 1 A.Qba 22:3,29.)

29. Joram ọba si pada si Jesreeli lati wo ogbé ti awọn ara Siria ti şa a ni Rama, nigba ti o nba Hasaeli ọba Siria já. Ahasiah ómo Jehoram ọba Juda sòkalè lati wa wo Joram ómo Ahabu ni Jesreeli nitorí ti o nse àisàn. (2 A.Qba 9:15; 2 Kro 22:6,7.)

ORI 9.

Ijoba Jehu Ọba Israéli: A yan an ni ọba Israéli.

ELÍSA woli si pe okan ninu awọn ómo woli, o si wi fun un pe, Di amure ègbé rẹ, ki o si mu igò òròrò yíí

lówó re, ki o si lo si Ramoti-Gileadi: (2 A.Qba 2:3; 4:29; 8:28,29.)

2. Nigba ti iwó ba si de ibé ki iwó wa Jéhù ómó Jehosafati, ómó Nimsi ni awari nibé, ki o si wole, ki o si mu un ki o dide kúrò laarin awọn arakunrin rẹ, ki o si mu un lò si iyàrá inu ilé lóhun; (eşé 5,11.)

3. Ki o si mu igò òròrò naa, ki o si tu u si orí rẹ, ki o si wi pé, "Bayí ni Oluwa wi pe, 'Emi fi òròrò yán ó ni ọba lori Israéli.' Sì sì ilekun, ki o si sá, ma si se duro." (2 Kro 22:7.)

4. Beç ni ódòmòkunrin naa, àní ódòmòkunrin woli naa, lò si Ramotí-Gileadi.

5. Nigba ti o si de be, kiyesi i, awọn olori-ogun wà ni ijokòdó; oun si wi pe, "Emi ni işe kan si ọ, balogun." Jehu si wi pe, "Sí tani ninu gbogbo wa?" oun si wi pe, "Si ọ, balogun."

6. O si dide, o si wó inu ile: o si tu òròrò naa si i lori, o si wi fun un pé, Bayí ni Oluwa Olorun Israéli wí pé, 'Emi ti fi òròrò yán ọ ni ọba lori eniyán Oluwa, lori Israéli. (eşé 3; 1 A.Qba 19:16; 2 Kro 22:7.)

7. Iwó o si kólu ile Ahabu oluwa rẹ, ki emi lè gbésan èjé awọn woli iransé mi, ati èjé gbogbo awọn iransé Oluwa lówó Jesebeli. (Deut 32:35; 1 A.Qba 18:4; 21:15; eşé 32,37.)

8. Nitorí gbogbo ile Ahabu ni yoo sègbé: emi o si gé gbogbo ódòmòkunrin kúrò lòdó Ahabu ómó-òdò ati ominira ni Israéli: (2 A.Qba 10:17; 1 A.Qba 21:21; 1 Sam 25:22; Deut 32:36; 2 A.Qba 14:26.)

9. Emi o si şe ilé Ahabu bi ile Jeroboamu ómó Nebati, ati bi ilé Baaşa ómó Ahijah; (1 A.Qba 14:10; 15:29; 16:3-5,11,12.)

10. Awọn ajá yoo si jé Jesebeli ni oko Jesreeli, ki yoo si éni ti yoo sinku rẹ." O si sì ilekun o si sá lò. (eşé 35,36; 1 A.Qba 21:23.)

11. Nigba naa ni Jehu jade tó awọn iransé oluwa rẹ énikan si wi fun un pe, "Alaafia kó?" Nitorí kinni aşıwére yíí

se to o wá? Oun si wi fun won pé, "Eyin mó ọkunrin naa ati ḥorò rè." (Jer 29:26; Jhn 10:20; A.A. 26:24.)

12. Won si wi pe, "Beçkö; sò fun wa wáyi." Oun si wi pé, "Bayíí, bayíí ni o sò fun mi wi pe, 'Bayíí ni Oluwa wi pe, Emi ti fi ḥoróyan ọ ni ọba lórí Israéli."

13. Nigba naa ni won yára, olukulu si mu agbádá rè, o si fi i si abé rē lórí àtègun, won si fun ipé wí pé, "Jehu joba." (Matt 21:7; 2 Sam 15:10; 1 A.Qba 1:34,39.)

Jehu pa Joram, ọba Israéli.

14. Bẹ́ ni Jehu ọmo Jehoşafati ọmo Nimsi sòtè si Joram. (Njé Joram ti nṣó Ramoti-Gileadi, oun, ati gbogbo Israéli, nitorí ti Hasaeli ọba Siria: (2 A.Qba 8:28.)

15. Sugbon Joram ọba ti padà si Jesreeli lati wo ogbé ti awon ara Siria şa a, nigba ti o bá Hasaeli ọba Siria jà.) Jehu si wi pe, "Bi o ba se ifé inu yin ni, e má je ki enikeni jade ló, tabi ki o yó lo kuro ni ilú lati ló sò ni Jesreeli." (2 A.Qba 8:29.)

16. Bẹ́ ni Jehu gun kéké, o si ló si Jesreeli; nitorí Joram dubulé nibé: Ahasiah ọba Juda si sòkalé lati wá wo Joram. (2 A.Qba 8:29.)

17. Oluṣo kan si duro ni ilé ịṣó ni Jesreeli, o si ri egbé Jehu bi o ti nbo wá, o si wi pé, "Mo ri egbé kan." Joram si wi pe, "Mu eleansin kan, ki o si ranṣe ló pade won, ki o si wi pe, 'Alaaafia kó?"

18. Enikan si ló lori eṣin lati pade re, o si wi pé, "Bayíí ni ọba wi pe, Alaaafia kó?" Jehu si wi pe, "Kinni iwo ni fi alaaafia se? Yipada sehin mi." Oluṣo si ròhin pé, "Iranṣe naa de ḥodò won, sugbon kò si pada wá mó." (eṣé 19,22.)

19. O si ran ekeji jade lori eṣin oun si tò won wá, o si wi pe, "Bayíí ni ọba wi pe, 'Alaaafia kó?' Jehu si dahun wi pe, "Kinni iwo ni fi alaaafia se? Yipada sehin mi."

20. Oluṣo naa si sò wi pe, "Oun tilé dé ḥodò won, kò sì tún pada wá mó: wíwó kéké naa si dabi wíwó kéké Jehu ọmo Nimsi; nitorí ti o nwó bo kikan-kikan." (2 Sam 18:27; 1 A.Qba 19:17.)

21. Joram si wi pe, "E di kéké." Won si di kéké rè. Joram ọba Israéli ati Ahasiah ọba Juda si jade ló, olukulu ninu kéké rè, won si jade ló pade Jehu, won si ba a ni oko Nabotí ara Jesreeli. (2 Kro 22:7; eṣé 26; 1 A.Qba 21:1-7; 15-19.)

22. O si se, nigba ti Joram ri Jehu o wi pe, "Jehu, Alaaafia kó?" Oun si wi pe, "Alaaafia kinni, niwɔnbi iwà-agbare Jesebeli iyá rē ati ise àjé rē ti pò tobèe. (1 A.Qba 16:30-33; 18:19; 2 Kro 21:13.)

23. Joram si yi ḥowó re pada, o si sá, o si wi fun Ahasiah pe, "Otè dé, Ahasiah." (2 A.Qba 11:24.)

24. Jehu si fi gbogbo agbara rē fa ọrun o si ta Joram laarin apá rē mejeji, ọfà naa si gba ọkàn rē jade, o si do-jubolé ninu kéké rè. (1 A.Qba 22:34.)

25. Nigba naa ni Jehu sò fun Bikari balogun rē, pé, "Gbe e ki o si sò ọ si oko Nabotí ara Jesreeli: sá ranti igañà ti emi ati ire jùmò ngun kéké lechin Ahabu baba rē, Oluwa ti sò ḥorò-imò yíí sori rē; (1 A.Qba 21:1,19,24-29.)

26. Nitootó lana emi ti ri èjé Nabotí ati èjé awon ọmọ rē ọkunrin, ni Oluwa wí; 'Emi o si san an fun ọ ni oko yíí,' ni Oluwa wí. Njé nitorí naa, e mu un, ki e si sò ọ sinu oko naa gégé bi ḥorò Oluwa." (1 A.Qba 21:19.)

Jehu kolu Ahasiah, ọba Juda, o si pa a.

27. Sugbon nigba ti Ahasiah ọba Juda ri èyí, o gba ọnà ilé ogbà saló. Jehu si lepa rē o si wi pe, "E ta a ninu kéké pélú." Won si se bẹ́ ni àti goke si Guri, ti o wa leti Ibleamu. O si saló si Megiddo, o si ku nibé. (2 Kro 22:9.)

28. Awon iranṣe rē si gbe e ninu kéké ló si Jerusalému, won si sin in ni iboju rē pélú awon baba rē ni ilu Dafidi. (2 A.Qba 23:30.)

29. Ni ọdún kókanla Joramu ọmọ Ahabu ni Ahasiah bérè si jóbá lori Juda.

Ikú Jesebeli, aya ọba.

30. Nigba ti Jehu si de Jesreeli, Jesebeli gbó; oun si le tímóò, o sì se ori rē lósóó, o si yoju wòde ni férésé. (Jer 4:20; Esk 23:40.)

31. Bi Jehu si ti ngba énu-ònà wole, o wi pé, “Simri ti o pa oluwárè ri alaa-fia bi?” (1 A.Qba 16:9–20.)

32. Oun si gbe oju rē sókè si férésé, o si wi pé, “Tani nṣe temi? Tani?” Awọn iwéfá meji tabí méta si yojú sita si i.

33. Oun si wi pe “E tari rē sisálè!” Vọn si tari rē sisálè Dié ninu èjè rē si a sí ara ogiri, ati sara awọn ẹsin: oun si té e mólè.

34. Nigba ti o si wole, o jé o si mu, o si wi pé, “E lò wo obinrin ègún yíi wàyí, ki é si sin in: nitorí ọmobinrin ọba ni oun jé. (1 A.Qba 21:25; 16:31.)

35. Wọn si lò sin in: ṣugbón wọn kò rí ninu rē ju agbárí, ati ẹsé ati atélewo rē lò.

36. Nigba ti wọn si tun pada wa, tí wón sì sò fún un, Oun si wi pé, “Eyi ni òdò Oluwa, ti o sò nipa ọwó Elijah iranṣé rē ara Tisbi wi pe, ‘Ni ilé Jesreeli ni awọn ajá yoo jé eran-ara Jesebeli: (1 A.Qba 21:23.)

37. Okú Jesebeli yoo si dabi imí ni igabé, ni ilé Jesebeli; tobeé ti wọn ki yoo wi pe, Jesebeli ni èyi.” (Jer 8: 1–3.)

ORI 10.

Aadórín Awọn ọmọ Ahabu ni a gé lórí.

AHABU si ni aadórín ọmọ ọkunrin ni Samaria, Jehu si kówe, o si ranṣé si Samaria si awọn olori Jesreeli, si awọn àgbàgbà, ati si awọn ti ntó awọn ọmọ Ahabu, wí pé, (1 A.Qba 16:24–29.)

2. “Njé nisinsinyí nigba ti iwé yíí ba ti dé ọdò yín, bi o ti jépé, awọn ọmọ oluwa yín nbé lódò yín, ati kéké ati ẹsin nbé lódò yín, ilu olodi pélú ati ihamora.

3. Ki é wo ení ti o sàn julò ati ti o si yé julò ninu awọn ọmọ oluwa yín, ki é gbe e ka ori-ité, baba rè, ki é si já fun ilé oluwa yín.”

4. Ṣugbón ḥrù ba wọn gidigidi, wọn si wi pé, “Kiyesi i, ọba meji kò duro niwaju re: awa o ha ti se le duro?”

5. Èni ti o jé olori ile, ati èni ti o jé olori ilú, awọn agbagba pélú, ati awọn olútójú awọn ọmọ, ranṣé si Jehu wi pé, “Iranṣé rē ni awa, a o si se gbogbo ohun ti o ba pa laṣé fun wa; awa ki yoo jé ọba: iwo se eyi ti o dara loju rē.”

6. Nigba naa ni o kó iwé lèkeji si wọn wí pé, “Bi èyin bá se ti emí, bi èyin yoo si fi etí si ohùn mi, é mu orí awọn ọkunrin naa, awọn ọmọ oluwa yín, ki é si tò mi wa ni Jesreeli ni iwoyi ola.” Njé awọn ọmọ ọba, aadórín ọkunrin, nbé pélú awọn eniyan nla ilu naa, ti wọn sì ntó wọn.

7. O si se, nigba ti iwé naa de ọdò wọn, ni wọn mu awọn ọmọ ọba, wọn si pa aadórín, ọkunrin, wọn si ko orí wọn sinu agbòn, wọn si fi wọn ranṣé si i ni Jesreeli. (1 A.Qba 21:21.)

8. Oniṣé kan si de, o si sò fun un wi pe, “Wọn ti mu orí awọn ọmọ ọba wá.” Oun si wi pé, “E tò wòn ni okiti meji ni àtiwò énu-bode, tití di owuró.”

9. O si se ni owuró, o si jade lò, o si duro, o si wi fun gbogbo awọn eniyan pé, “Olododo ni èyin: kiyesi i, emí sòtè si oluwa mi, mo si pa a; ṣugbón tani pa gbogbo awọn wonyíi?” (2 A.Qba 9:14–24; ẹsé 6.)

10. Njé é mọ pe, ko si ohunkan ninu ọrò Oluwa, ti Oluwa sò ni ti ilé Ahabu ti yoo bó silé, nitorí ti Oluwa ti se eyi ti o ti sò nipa ọwó Elija iranṣé rē.” (2 A.Qba 9:7–10; 1 A.Qba 21:19–29.)

11. Beé ni Jehu pa gbogbo awọn ti o kù ni ile Ahabu ni Jesreeli ati gbogbo

awon eniyan nla rẹ, ati awọn ibatan rẹ, ati awọn alufa rẹ, ti oun kò fi şe ḥkan ku sile fun un.

Awọn arakunrin Ahasiah mejilelogoji ni Jehu pà.

12. Oun si dide, o-si nbò, o si wá si Samaria: bi o si ti wá nibi ile irérun agutan loju ona.

13. Jehu pade awọn arakunrin Ahasiah oba Juda, o si wi pe, "Tani eyin? Won si dahun wi pe, "Awa arakunrin Ahasiah ni; awa si nsokale lati ló ki awọn ọmọ oba ati awọn ọmọ ayaba." (2 A.Qba 8:24,29; 2 Kro 22:8.)

14. Oun si wi pe, "E mu won láayè, won si mu won laaye, won si pa won nibi iho ile irérun agutan, ani okunrin mejilelogoji, bẹẹ ni kò si kù enikan won.

Jehonadabu si pa iyókù ninu ile Ahabu run.

15. Nigba ti o si jade nibẹ, o ri Jehonadabu ọmọ Rekabu nbówa pade re; o si sure fun un, o si wi fun un pe, "Okan rẹ ha se déde bi okàn mi ti rí si okan rẹ?" Jehonadabu si dahun wi pe, "Bẹẹ ni." Jehu si dahun, "Bi bẹẹ ni, njé fun mi ni ọwó rẹ." O si fun un ni ọwó rẹ; oun si fa a sodo rẹ sinu kèké. (Jer 35:6; 1 Kro 2:55; Esra 10:19.)

16. O si wi pe, "Bami ló ki o si wo itara mi fun Oluwa." Bẹẹ ni won mu un gun kèké rẹ. (1 A.Qba 19:10.)

17. Nigba ti o si de Samaria, o pa gbogbo awọn ti o kù fun Ahabu ni Samaria, ti o fi run un, gęęę bi oró Oluwa ti so fun Elija. (2 A.Qba 9:8; 2 Kro 22:8; eṣe 10.)

Pipa gbogbo olùsin Baali run patapata.

18. Jehu si kó gbogbo awọn eniyan jo, o si wi fun won pe, "Ahabu sin Baali dię, sugbon Jehu yoo sin in pupo. (1 A.Qba 16:31,32.)

19. Njé nitori naa, e pe gbogbo awọn woli Baali fun mi, gbogbo awọn iransé rẹ, ati gbogbo awọn alufa rẹ; máse jẹ ki ḥkan ki o kù; nitori ti mo ni ẹbò nla lati se si Baali: enikan ti o bá

kù, ki yoo yè." Sugbon Jehu fi ḥtan se e, nitori ki o lè pa awọn olùsin Baali run. (1 A.Qba 22:6.)

20. Jehu si wi pe, "E ya apejo si mimọ fun Baali," won si kede rẹ. (Joel 1:14; Eks 32:4-6.)

21. Jehu si ranṣe si gbogbo Israeli; gbogbo awọn olùsin Baali si wa to bẹẹ ti kò si ku okunrin kan ti kò wá. Won si wá sinu ile Baali; ile Baali si kun lati ikangun ekinni titi de ekeji. (1 A.Qba 16:32; 2 A.Qba 11:18.)

22. Oun si wí fun ḫni ti o wá lori iyara aṣo-dòṣà pe, "Ko aṣo wá fun gbogbo awọn olùsin Baali." Oun si ko aṣo jade wá fun won.

23. Jehu si ló, ati Jehonadabu ọmọ Rekabu sinu ile Baali, o si wi fun awọn olùsin Baali pe, "E wá kiri, ki e si wo ki enikan ninu awọn iransé Oluwa má si pelu yín nihin, bikoṣe kiki awọn olùsin Baali."

24. Nigba ti won si wole lati rú ẹbò ati ḫre-sisun, Jehu yan ḫgörin okunrin si ode, o si wi pe, "Bi enikan ninu awọn okunrin ti mo mu wa fi le yin lówo bá lo, ḫni ti o bá jé ki o ló, emí rẹ yoo lo fun ḫmí tire." (1 A.Qba 20:39.)

25. O si şe, bi a si ti pari rírú ẹbò sisun, ni Jehu wi fun awọn oluṣo ati awọn olori-ogun pé, "Wole, ki e si pa won; e máse jẹ ki enikan o jade." Won si fi ojú idà pa won, awọn oluṣo ati awọn olori-ogun si gbé won so si ode, won si wó inú odi ile Baali. (1 A.Qba 18:40.)

26. Won si kó awọn ère lati ile Baali jade, won si sun won. (1 A.Qba 14:23.)

27. Won si wó ère Baali lulè, won si wo ile Baali julé, won si şe e ni ile igbé titi di oni yií. (Esra 6:11; Dan 2:5; 3:29.)

Akópò ìṣéle gbogbo, ijoba Jehu.

28. Bayii ni Jehu pa Baali run kuro ni Israeli.

29. Sugbon Jehu kò kuro ninu ḫsé Jeroboamu ọmọ Nebati, ti o mu Israeli şe, eyiyí ni, awọn egbóṣo malu wura ti

o wà ni Béteili, ati èyí ti o wà ni Dani.
(1 A.Qba 12:28,29.)

30. Oluwa si wi fun Jehu pé, "Nitoríti iwó ti se rere ni sise èyí ti o tó loju mi, ti o si ti se si ilé Ahabú gégé bi gbogbo èyí ti o wà lókan mi, awon ọmọ rẹ ìran kérin yoo jókòdó lórí ité Israéli." (eṣe 35; 2. A.Qba 15:8,12.)

31. Sugbón Jehu ko se akiyesi lati maa fi gbogbo okàn rẹ rín ninu ofin Oluwa Òlorun Israéli: nitoríti kò yà kúrò ninu èsé Jeroboamú, ti o mu Israéli sè. (eṣe 29.)

32. Ni awon ọjọ wọnnyí Oluwa béré si ge Israéli kuro: Hasaeli si kólu wọn ni gbogbo àgbègbè Israéli; (2 A.Qba 8:12.)

33. Lati Jordani niha ila-oorún, gbogbo ilé Gileadi, awon eniyan Gadi, ati àwọn eniyan Reubení, ati awon eniyan Manasse, lati Aroeri, ti o wa létí oddò Arnoní, àní Gileadi ati Başaní.

34. Ati iyoku ìṣé Jehu, ati gbogbo ohun ti o şe, ati gbogbo agbara rẹ, a kò ha kò wón sinu iwé ɔrò ọjó awon ọba Israéli? (Amos 1:3–5.)

35. Jehu si sun pélú awon baba rẹ: wọn si sin in ni Samaria. Jehoahasi ọmọ rẹ si joba ni ipò rẹ.

36. Ọjó ti Jehu joba lori Israéli ni Samaria si jẹ ọdún mejjidinlògbón.

ORI 11.

Ataliah gba ijoba pélú ipá.

NIGBA ti Ataliah iya Ahasiah si ri pe ọmọ oun kú, o dide, o si pa gbogbo irú-ọmọ ọba run. (2 Kro 22:10–12.)

2. Sugbón Jehosébà ọmọbinrin Joramú ọba, arabinrin Ahasiah, mu Joasi ọmọ Ahasiah, o si ji i gbe kuro ninu awon ọmọ ọba ti a pa; wọn si pa a mó ninu ịyéwù kuro lòdò Ataliah, oun ati alagbatò rẹ, ti a kò si fi pa a. (eṣe 21; 2 A.Qba 12:1.)

3. A si pa a mó pélú rẹ ni ile Oluwa ni ọdún mèfa. Ataliah si joba lori ilé naa.

Jehoiada, alufa si Ataliah nípò.

4. Ni ọdún keje Jehoiada si ranṣé o si mu awon olori lori òròrun, pélú awon balogun, ati awon olùṣò, o si mu wọn wá si ọdò rẹ, sinu ile Oluwa, o si ba wọn dá majemu, o si mu wọn bura ni ile Oluwa, o si fi ọmọ ọba hàn wọn. (2 Kro 23:1 ; eṣe 19.)

5. O si paṣé fun wọn wi pe, "Eyi ni nkan ti èyin o şe; Idaméta yin ti nwólé ni ọjọ isinmi, yoo se olutoju lsó ile ọba; (1 Kro 9:25.)

6. Idaméta yoo si wà lenu ònà Suri; idaméta yoo si wa ni énu-ònà lèhìn èsó: bẹ́yé ni èyin o toju ile naa, lati da aabo bò o.

7. Ati idají gbogbo èyin ti njade lò lojo isinmi, àní awon ni yoo toju lsó ile Oluwa yi ọba ká.

8. Èyin o si pa agbo yi ọba ká, olukuluku pélú ohun ijá rẹ lòwó rẹ: éni ti o ba si wò aarin egbè ogun naa, ki a pa a: ki èyin si wa pélú ọba bi o ti njade lò, ati bi o ti nbòwá ile."

9. Awon olori oròrun se gégé bi gbogbo eyí ti jehiada alufa pa laṣé: olukuluku wọn si mu awon okunrin tiré ti ibá wole wa lojo isinmi, pélú awon ti ibá jade lò lojo isinmi, wọn si wá si ọdò Jehoiada alufa. (2 Kro 23:8.)

10. Alufa naa si fi ọkò ati asa Dafidi ọba ti o wa ni ile Oluwa fun awon olori oròrun. (2 Sam 8:7; 1 Kro 18:7.)

11. Awon èsó si dúró, olukuluku pélú ohun ijá rẹ lòwó rẹ yi ọba ká, lati igun ọtún ile Oluwa, tití dé igun ọsi ile Oluwa, niha pépé ati ile Oluwa.

12. oun si mu ọmọ ọba naa jade wá o si fi adé de e lórí, o si fun un ni ịwé-èrí; wọn si fi joba, wọn si fi òròró yan an; wọn si patéwò wọn, wọn si wi pe, "Ki ọba o pe." (1 Sam 10:24.)

13. Nigba ti Ataliah gbó ariwo awon èsó ati ti awon eniyan, o tó awon eniyan naa wa si inu ilé Oluwa. (2 Kro 23:12.)

14. Nigba ti o si wo, kiyesi i, ọba duro ni ibudo naa, gégé bi ìṣé wọn, ati

awon balogun, ati awon afunpè duro lodo qba; gbogbo eniyan ile naa si yò, wọn si fun ipè: Ataliah si fa aṣo rẹ ya, o si kigbe, pé, "Otè! Otè! (2 A.Qba 23:3; 2 Kro 34:31; 1 A.Qba 1:39,40; 2 A.Qba 9:23.)

15. Ṣugbón Jehoiada alufa paṣe fun awon olori ororún, ati awon olori ogun, o si wi fun wọn pe, "E mu un jade kuro ni aarin egbé ogun: eni ti o ba si tò ó lehin ni ki è fi idà pa." Nitorí ti alufa naa ti wi pé, "Ki a ma se pa a niniú ilé Oluwa."

16. Wọn si gbe ṣwó le e; oun si gba ḥnà ti awon ẹṣin ngba wọ ile qba: nibé ni a si pa a.

17. Jehoiada si dá majemu laarin Oluwa ati qba ati awon eniyan, pé, ki wọn maa jé eniyan Oluwa: ati laarin qba pélù awon eniyan. (2 Kro 23:16; 15:12-14; 2 Sam 5:3.)

18. Gbogbo eniyan ile naa si lò sinu ile Baali, wọn si wo o lulè: awon pẹpé rẹ ati awon ère rẹ ni wọn fò tutu pata-pata, wọn si pa Mattani alufa Baali, niwaju pẹpé haa, Alufa naa si yan awon olori si ile Oluwa. (2 A.Qba 10:26; Deut 12:3; 2 Kor 23:17.)

19. Oun si mu awon olori ororún, ati awon olori ogun, ati awon ẹṣo, ati gbogbo eniyan ile naa; wọn si mu qba sòkalè lati ile Oluwa wá, wọn si gba ojú enu-qnà ẹṣo wọ ile qba. O si jòkòdò lori ité awon qba. (eṣe 4,6.)

20. Gbogbo awon eniyan ile naa si yò, ilu naa si tòrò; wọn si fi idà pa Ataliyah leti ile qba.

21. Ení odún meje ni Jehoasi nigba ti o béré si joba. (2 Kro 24:1.)

ORI 12.

Jehoasi qba Juda se ohun ti o tó ni-waju Oluwa.

Ni odún keje Jehu ni Jehoasi béré si joba; ogoji odún ni o si joba ni Jerusalémú. Orukò iyá-rẹ njé Sibiah ti Beerseba.

2. Jehoasi si se eyi ti o tó loju Oluwa

lojo rẹ gbogbo nínú eyi ti Jehoiada alufa nkó o.

3. Kíkí awon ibi giga ni a ko mu kúrò: awon eniyan nrubò, wọn si nsun turari sibé ni awon ibi giga. (2 A.Qba 14:4; 15:35.)

Jehasi se atunṣe ninu Tempili.

4. Jehoasi si wi fun awon alufa pe, "Gbogbo owó ti a yà si mímó ti a si mu wà sinu ile Oluwa, owo, ti a yàn fún olukuluku, ati owó idiyele olukuluku, ati gbogbo owó ti o ti inu ṣkàn olukuluku wá lati mú wa sinu ile Oluwa. (2 A.Qba 22:4; Eks 35:5; 1 Kro 29:3-9.)

5. E je ki awon alufa o mu ḥnikan lati ṣwó ojulumò rẹ; e si je ki wọn o tun ile naa se, nibikibi ti a ba ri ibi atunṣe.

6. O si se, ni ḥdún kétalelogun Jehoasi qba, awon alufa kò tun ile naa se. (2 Kro 24:5.)

7. Nigba naa ni Jehoasi qba pe Jehoiada alufa, ati awon alufa miran, o si wi fun wọn pe, "Eeṣe ti ḥnyin kò tun ile naa se? Njé nisinsinyí ḥ maṣe gba owó mo lówó awon ojulumò yin, bi-koṣe ki ḥ fi i lele fun atunṣe ile naa." (2 Kro 24:6.)

8. Awon alufa si gba lati má békérè owó lówó awon eniyan mò, tabi lati ma tun ilé naa se.

9. Ṣugbón Jehoiada alufa mu apoti kan, o si da ideri rẹ lu, o si fi i si ḥbá pẹpé naa, ni apá ḥtún bi ḥnikan ti nwo inu ile Oluwa lò: awon alufa ti o si ntóju ilorwa naa fi gbogbo owó ti a mu wá inu ile Oluwa sinu rẹ. (2 Kro 24:8; Mk 12:41; Luk 21:1.)

10. O si se, nigba ti wọn ri pé, owó pupo nbé ninu apoti naa; ni akowé qba, ati olori alufa goke wá, wọn si di i sinu àpò, wọn si ka iye owó ti a ri ninu ile Oluwa. (2 A.Qba 19:2.)

11. Wọn si fi owó naa ti a kà lé ṣwó awon ti o nṣiṣe naa, awon ti o nṣe abo-juto ile Oluwa: wọn si na an fún awon gbénàgbénà, ati awon ḥmòlè, ti nṣiṣe ile Oluwa.

12. Ati fun awon afokuta-kòlè, ati awon agbekuta, ati lati ra iti-igi ati okuta gbigbè lati tun èyà ilé Oluwa se, ati fun gbogbo eyi ti a setò rẹ sile nimu ile naa, lati tun se. (2 A.Qba 22:5,6.)

13. Sugbon ninu owó tisa: mu wa sinu ile Oluwa, a ko fi se opón fadaka, alumagaji, awokòtò, ipé, ohun-èlò wúrà tabi ohun-èlò fadaka kan fun ile Oluwa; (2 Kro 24:14; 1 A.Qba 7:48,50.)

14. Sugbon won fi i fun awon ti nsiṣe maa, won si fi tun ile Oluwa se.

15. Won kò si ba awon okunrin naa siro, lówo eni ti won fi owó naa lé, lati fi fun awon ti nsiṣe; nitorí ti won sòtitó. (2 A.Qba 22:7.)

16. Owó ébø irekoja ati owó ébø èsé ni a kò mu wá sinu ile Oluwa; ti awon alufa ni. (Lef 5:15-18; 4:24,29; Num 18:9,19.)

Jehoasi fi gbogbo ohun iyasimimo fun Hasaeli.

17. Nigba naa ni Hasaeli oba Siria goke lo, o si ba Gafí ja, o si kó o; Hasaeli si doju rẹ kó ati goke lo si Jerusalému. (2 A.Qba 8:12; 2 Kro 24:23.)

18. Jehoasi oba Juda si mu gbogbo ohun èlò mimó ti Jehosafati, ati Jehoram, ati Ahasiah awon baba rẹ, awon oba Juda ti ya si mimó, ati ohun-mimó tiré, ati gbogbo wura ti a ri nibi işura ile Oluwa, ati ni ile oba, o si ran an si Hasaeli oba Siria: oon si lo kurò ni Jerusalému. (1 A.Qba 15:18; 2 A.Qba 18:15,16.)

Amasiah joba nipo Jehoasi.

19. Ati iyoku işe Joasi, ati ohun gbogbo ti o se, a ko ha kó won sinu iwé òrò ojò awon oba Juda?

20. Awon iranṣe rẹ si dide, won si dirikisi, won si pa Joasi ni ilé-Millo, ni ònà ti o sòkalé lo si Silla (2 A.Qba 14:5; 2.Kro 24:25; 1 A.Qba 41:27.)

21. Nitorí Josakari ómò Simeati ati Jehoşabadi ómò Someri, awon iranṣe rẹ pa a, o si ku; won si sin in pélù awon

baba rẹ ni llú Dafadi: Amasiah ómò rẹ si joba ni ipò rẹ. (2 Kro 24:26,27; 2 A.Qba 14:1.)

ORI 13.

Jehoashi, Oba Israeli.

N I. odún kétalelogun Joasi ómò Ahasiah oba Juda, Jehoashi ómò Jehu béré si joba lori Israeli ni Samaria.

2. Oun si se eyi ti o buru loju Oluwa, o si tele èsé Jeroboamu ómò Nebati, eni ti o mu Israeli sè: oon kò si lo kuro ninu rẹ. (1 A.Qba 12:26-33.)

3. Ibinu Oluwa si ru si Israeli, o si fi won lé ówó Hasaeli oba Siria, ati lé ówó Benhadadi ómò Hasaeli, ni ojò won gbogbo. (Ondj 2:14; 2 A.Qba 8:12; 12:17.)

4. Jehoashi si bé Oluwa Oluwa si gbo tiré; nitorí ti o ri inira Israeli, Nitorí ti oba Siria ni won lara. (Num 21:7-9; Psm 78:34; Eks 3:7; 2 A.Qba 14:26.)

5. Oluwa si fun Israeli ni olugbala kan, bẹ́ ni won si bò lówo awon ara Siria: awon ómò Israeli si ngbè ninu agò won bi igba atijó. (èsé 25; 2 A.Qba 14:25,27.)

6. Sugbon won kò ló kuro ninu èsé ile Jeroboamu, eni ti o mu Israeli sè, sugbon won rin ninu rẹ: ere-orişa si wá ni Samaria pélù. (èsé 2; 1 A.Qba 16:33.)

7. Béé ni kò kù ninu awon eniyan fun Jehoahasi, bikoṣé aadòta èlesin, ati kéké méwa, ati ẹgbáarin èlése; nitorí ti oba Siria ti pa won run, o si ti lò won móle bi eekuru. (Amos 1:3.)

8. Ati iyoku işe Jehoahasi ati gbogbo eyi ti o se, ati agbara rẹ, a ko ha kó won sinu iwé òrò ojò awon oba Israeli.

9. Jehoahasi si sun pélù awon baba rẹ; won si sin in ni Samaria; (2 A.Qba 10:35.)

Jehoasi (tabi Johasi) Oba Israeli.

10. Ni odún kétadinlogoji Joasi oba Juda, Jehoasi ómò Jehoahasi béré si

joba lori Israeli ni Samaria, o si joba ni
odún Mèrindinlogun.

11. Oun si se eyi ti o buru loju Oluwa; oon kò lò kùrò ninu gbogbo eṣe Jerooboamu qmò Nebati, èni ti o mu Israeli sè; sugbon o, rìn ninu wọn.

12. Ati iyoku, ise Joasi, ati ohun gbogbo ti o se, ati agbara re ti o fi ba Amasiah oba Juda ja, a ko ha kò wọn sinu iwe òrò ojo awon oba Israeli? (eṣe 14-19; 2 A.Qba 14:8-15; 2 Kro 25:17.)

13. Joasi si sun pēlu awon baba rè; Jerooboamu si jòkdò lori ité rè: a si sin Joasi ni Samaria pēlu awon oba Israeli.

Elişa ati ofa lségun Oluwa.

14. Elişa si se àisàn, àisàn ninu eyi ti yoo kú sì, Joasi oba Israeli si sòkalè to q wá, o si sokun si i ni ojú, o si wi pe, "Baba mi, Baba mi! kéké Israeli, ati awon eleşin rè!" (2 A.Qba 2:12.)

15. Elişa si wi fun un pe, "Mu orún pēlu ofà": oon si mu orún ati ofà.

16. O si wi fun oba Israeli pé, "Fi ówó rè lé orún naa": oon si fi ówó rè le e: Elişa si fi ówó tire lé ówó oba.

17. O si wi pe, Si feresé ilà dòrùn. Oun si sì i. Nigba naa ni Elişa wi pe, "Ta". Oun si ta, O si wi pe, "Ofà igbalà Oluwa, ati ofà igbalà lòwò Siria; nitorí iwo o kòlu awon ara Siria ni Afekí, titi iwo o fi run wọn." (1 A.Qba 20:26.)

18. O si wi pé, "Ko awon ofà naa." O si ko wọn, O si wi fun oba Israeli pe, "Ta si ilé." Oun si ta lèmètèta, o si mu ówó duro.

19. Eniyan Olorun naa si binu si i, o si wi pe, Iwo iba ta lèmèmarun tabi lèmèfa; nigba naa ni iwo iba kòlu Siria titi iwo iba fi run un sugbon nisinsin yí iwo o kòlu Siria nigba mèta. (eṣe 25.)

Iṣé iyanu ni jibi iboju Elişa.

20. Elişa sì kú, wòn si sin in. Egbè awon ara Moabu sì maa ngbogun ti ilè

naa ni ibèrè odún (2 A.Qba 3:7; 24:2.)

21. O si se, bi wòn ti nsinku okunrin kan, si kiyesi i, wòn ri egbè kan; wòn si ju'okunrin naa sinu iboju Elişa; nigba ti a si so o sile, ti okunrin naa fi ara kan egungun Elişa, o si sojí, o si dide dúró ni eṣe rè.

Isegun Israeli lori Siria.

22. Sugbon Hasaeli oba Siria ni Israeli lara ni gbogbo ojò Jehoahasi. (2 A.Qba 8:12.)

23. Oluwa si se oju rere si wòn, o si shaanu fun wòn, o si se akiyesi wòn, nitorí ti mágémú re pēlu Abrahamu, Isaaki, ati Jakobu, kòsi fe pa wòn run, bẹè ni kò si ta wòn nù kùrò niwaju rè titi di isinsinyú. (2 A.Qba 14:27; Eks 2:24,25; Gen 13:16,17.)

24. Bẹè ni Hasaeli oba Siria kú; Benhadadi qmò rè si joba ni ipo rè.

25. Jehoasi qmò Jehovahsi si tun gba awon ilú pada lòwò Benhadadi qmò Hasaeli, ti ti fi ogun gba lòwò Jehovahsi baba rè. Igba mèta ni Joasi segun rè, o si gba, awon ilu Israeli pada. (2 A.Qba 10:32,33; 14:25; eṣe 18,19.)

ORI 14.

Iṣéle gbogbo ni àkókò ijoba Amasiah.

N i odún keji Joasi qmò Jehovahsi oba Israeli ni Amasiah qmò Joasi joba lori Juda. (2 A.Qba 13:10; 2 Kro 25:1.)

2. Èni odún mèdògbón ni oun jé nigba ti o bérè si joba, o si joba odún mòkandinlogbón ni Jerusalémù. Orukò iya rè a si maa jé Jehoadani ti Jerusalémù.

3. Oun si se eyi ti o tó loju Oluwa, sugbon ki i se bí Dafidi baba rè: o se gége bi ohun gbogbo ti Joasi baba rè ti se.

4. Kiki a kò mû awon ibi giga kuro; sibé awon eniyan nse irubò, wòn si nsun turari ni awon ibi giga. (2 A.Qba 12:3; 16:4.)

5. O si se bi ijoba naa ti fi idí múlè, lówo ré ni o pa awon iranşé ré ti o ti pa qba baba rè. (2 A.Qba 12:20.)

6. Sugbon awon ɔmø awon apamian naa ni kò pa: gégé bi eyi ti a kò ninu iwlé ofin Mose ninu eyi ti Oluwa pàpè wí pé, "A ko gbodò pa baba fun ɔmø, bẹc ni a kò gbodò pa ɔmø fun baba; sugbon olukuluku ni a o pa fun èṣè rè." (Deut 24:16; Eski 18:4,20.)

7. Oun pa egbaa run ninu awon ara Edomu ni afomifaji iyò, o si fi ogun kò Ŝela, o si pe orukò ré ni Jokteeli titi di oni yíl. (2 Kro 25:11; 2 Sam 8:13; Jos 15:38.)

Amasiah tégún ijà si Israéli.

8. Nigba naa ni Amasiah ran ikò sì Jehoasi, ɔmø Jehoahasi ɔmø Jehu, qba Israeli wi pé, "Wá, je ki a wo ara wa lójú. (2 Kro 25:17-24.)

9. Jehoasi qba Israéli si ranşé si Amasiah qba Juda, pé, "Igi ègún ti nbé ni Lebanonı ranşé si igi kedari ti nbé ni Lebanonı pé, 'Fi ɔmòbinrin rè fun ɔmø okunrin mi laya;' èranko lgbé, kan ti nbé ni Lebanonı koja lo, o si té igi ègun naa molé." (Ondj 9:8-15.)

10. Iwo ti ségun Edomu nitootó, ɔkàn rè si gbe ɔ soke: maa şogo, ki o si gbé ile rè: nitorí kinni iwo se nfiran si ifarapa rè, ki iwo lè subu, iwo, ati Juda pélù rè? (çé 7; Deut 8:14; 2 Kro 26:16; 32:25.)

11. Sugbon Amasiah kò fè gbó. Nitori naa Jehoasi qba Israeli goke lo; oun ati Amasiah qba Juda si wo ara won lójú ni Betsemesi, ti i se ti Juda. (Jos 19:38.)

12. A si le Juda niwaju Israéli; won si sá olukuluku sinu àgò rè. (2 Sam 18:17.)

13. Jehoasi qba Israéli si mu Amasiah qba Juda, ɔmø Jehoasi ɔmø Ahasiah ni Betsemesi, o si wá Jerusalémü, o si wó odi Jerusalémü palé lati ènu-bode Efraimü titi dé ènu-bode igun, irinwo lgbónwó. (Neh 8:16; 12:39; 2 Kro 25:23.)

14. O si kó gbogbo wura ati fadaka, ati gbogbo ohun-èlò ti a ri minu ile Oluwa, ati ninu işura ile qba, ati ogo, o si pada si Samaria. (2 A.Qba 12:18.)

Ikú Jehonsi.

15. Atti iyoku işe Jehoasi ti o se, ati agbara rè, ati bi o ti ba Amasiah qba Juda já, a kò ha kò won sinu iwlé òrò ojo awon qba Israeli? (2 A.Qba 13:12.)

16. Jehoasi si sun pélù awon baba rè, a si sin in ni Samaria pélù awon qba Israeli; Jeroboamu ɔmø rè si joba ni ipò rè.

Asariah joba dipò Amasiah.

17. Amasiah ɔmø Joasi qba Juda wa ni ɔdún mèdogun lèhin ikú Jehoasi ɔmø Jehoahasi qba Israeli. (2 Kro 25:25-28.)

18. Atti iyoku işe Amasiah, a kò ha kò won sinu iwlé òrò ojo awon qba Juda?

19. Won si di rikísi si i ni Jerusalémü: o si salò si Lakisi; sugbon won ranşé tó o ni Lakiş, won si pa a nibé. (Jos 10:31; 2 A.Qba 18:14,17.)

20. Won si gbe e wá lori eşin: a sin in ni Jerusalémü pélù awon baba rè ni ilu Dafidi.

21. Gbogbo awon eniyan Juda si mu Asariah eni ɔdún mèrindinlogun, won si fi joba ni ipò Amasiah baba rè.

22. Oun si ko Elati, o si mu un pada fun Juda, lèhin ti qba sun pélù awon baba rè. (2 A.Qba 16:6; 2 Kro 26:2.)

Ijoba Jeroboamu keji lori Israéli.

23. Ni ɔdún kédogun Amasiah ɔmø Joasi qba Juda, Jeroboamu ɔmø Joasi qba Israeli bérè si joba ni Samaria, o si joba bi ɔdún mòkanlelogoji.

24. O si se buburu loju Oluwa: kò yá kúrò ninu gbogbo èṣè Jeroboamu ɔmø Nebati, eni ti o mu Israeli sè.

25. O si tun mu àgbègbè ilé Israéli pada lati atiwo Hamati titi de òkun pètele, gégé bi òrò Oluwa Olorun Israeli, ti ó ti sò nipa qwó iranşé rè Jona

omò Ammittai, woli, ti Gati-Leferi. (Jona 1:1; Matt 12:39,40.)

26. Nitòri Oluwa ri iponju Israèli pé, o korò gidigidi: nitòri kò si omò-odò, tabi ominira tabi oluranlòwo kan fun Israèli. (2 A.Qba 13:4; Deut 32:36.)

27. Oluwa kò si wi pe,oun o pa orukò Israèli rë labè òrun: sùgbòn o gba won nipa ówó Jeroboamu omò Joasi. (2 A.Qba 13:5,23.)

28. Ati iyoku ise Jeroboamu ati gbogbo eyi ti o se, ati agbara rë, bi o ti jagun si, ati bi o ti gba Damasku, ati Hamati, ti i se ti Juda, pada fun Israèli, a ko ha kò won sinu iwe òrò ojò awon oba Israèli? (2 Sam 8:6; 1 A.Qba 11:24; 2 Kro 8:3.)

29. Jeroboamu si sun pèlu awon baba rë, àni, pèlu awon oba Israèli; Sakariah omò rë si joba ni ipò rë. (2 A.Qba 15:8.)

ORI 15.

Juda labè ijòba Asariah (tabi Ussiah).

Ni odun kétadinlògbòn Jeroboamu oba Israèli ni Asariah (Ussiah) omò Amasaih oba Juda bérè si joba. (2 A.Qba 14:21; 2 Kro 26:1,3,4.)

2. Èní òdum mérindinlogun nioun jé nigba ti o bérè si joba, o si joba odun mejileadaòta ni Jerusalèmu. Orukò iyá rë a maa jé Jekolah ti Jerusalèmu. (2 Kro 26:3,4.)

3. O si se eyi ti o tò loju Oluwa, géhé bi gbogbo eyi ti baba rë Amasiah ti se;

4. Kíki awon ibi giga ni a kò mu kúrò: awon eniyan nrubò, won si nsun turari sibé ni awon ibi giga naa (2 A.Qba 12:3; 14:4.)

5. Oluwa si kòlu oba naa bẹ́ ni o di adéte titi di ojò ikú rë, o si ngbe ile ihámó: Jotamu omò oba si wà lórí ilé naa, o nse idajò awon eniyan ilé naa. (2 Kro 26:19-21.)

6. Ati iyoku ise Asariah, ati ohun gbogbo ti o se, a ko ha kò won sinu iwé òrò ojò awon oba Juda?

7. Asariah si sun pèlu awon baba rë? wọn si sin in pèlu awon baba rë, ni ilu Dafidi: Jotamu omò rë si joba ni ipò rë. (2 Kro 26:23.)

Ijoba Sekariah lori Israèli.

8. Ni ódun kejidinlogoji Asariah oba Juda ni Sakariah omò Jeroboamu joba lori Israèli ni Samaria ni oṣu mefa.

9. O si se eyi ti o buru loju Oluwa, bi awon baba rë ti se: oun kò kuro ninu èshé Jeroboamu omò Nebati, èní ti o mu Israèli sè.

10. Sallumu omò Jabesi si di rikisi si i, o si kòlu u niwaju awon eniyan, o si pa a, o si joba ni ipò rë. (Amos 7:9.)

11. Ati iyoku ise Sakariah, kiyesi i, a ko won sinu iwé òrò ojò awon oba Israèli.

12. Eyi ni òrò Oluwa ti o ti so fun Jehu wi pe, Awon omò rë iran kérin yoo jòkòdó lori ité Israèli, bẹ́ ni o si ri. (2 A.Qba 10:30.)

Ijoba Sallumu lori Israèli.

13. Sallumu omò Jabesi bérè si joba ni odun kókandinlogoji Ussiah oba Juda; o si joba oṣù kan gbáko ni Samaria. (èse 1,8,7)

14. Nigba naa Menahemu omò Gadi goke lati Tifsa lò, o si wa si Samaria, o si kòlu Sallumu omò Jabesi ni Samaria, o si pa a, o si joba ni ipò rë. (1 A.Qba 14:17.)

15. Ati iyoku ise Sallumu, ati rikisi rë ti o di, kiyesi i, a kò won sinu iwé òrò ojò awon oba Israèli.

16. Nigba naa ni Menahemu kòlu Tifsa, ati ohun gbogbo ti nbé ninu rë, ati awon ilé àgbègbè rë lati Tifsa lò: nitòri ti won kò si i sìlé fun un nitòri naa ni o se kòlu u; ati gbogbo awon obinrin aboyún inu rë ni o la ni inu. (1 A.Qba 4:24; 2 A.Qba 8:12.)

Ijoba Menahemu lori Israèli.

17. Ni odun kókandinlogoji Asariah oba Juda ni Menahemu omò Gadi

bèrè si joba lori Israéli, o si joba odun témwa ni Samaria, (eṣe 1,8,13.)

18. O si se èyi ti o buru loju Oluwa;oun kò si lo kuro ninu èṣe Jeroboamu ḥomo Nebati eni ti o mu Israéli sè, ni ojò rè gbogbo.

19. Pulu qba Assiria si gbe ogun ti ilè naa; Menahemu si fi ẹgbérin talenti fadákà fun Pulu, ki ḥowó rè le pélù oun lati fi idí ijoba naa mulé lówo rè.

20. Menahemu si fi agbara gba owo naa lówo Israéli, aní lówo gbogbo ololá, aadota sekeli fadákà ḥenikòkan lati fi i fún ọba Assiria. Béè ni ọba Assiria yipadà, kò si duro ni ilè naa.

21. Ati iyoku işe Menahemu, ati gbogbo eyi ti o se, a kò ha kò wón sinu iwé ḥorò ojo awọn ọba Israéli?

22. Menahemu si sun pélù awọn baba rè; Pekahiah ḥomo rè si joba ni ipò rè.

23. Ni aadota odun Asariah ọba Juda, Pekahiah ḥomo Menahemu bérè si joba lori Israéli ni Samaria, ò si joba odún meji. (eṣe 1,8,13,17.)

24. O si se èyi ti o buru loju Oluwa;oun kò si lo kuro ninu èṣe Jeroboamu ḥomo Nebati, eni ti o mu Israéli sè.

25. Sugbon Peka ḥomo Remaliah, olori-ogun rè, di rikisi si i, o si kolù u ni Samaria, ni odi ile ọba, pélù Argo-bu, ati Arie, ati aadota enyan ninu awọn ḥomo Gileadi pélù rè: o si pa a, o si joba ni ipò rè. (1 A.Qba 16:18.)

26. Ati iyókù işe Pekahiah, ati gbogbo eyi ti o se, kiyesi i, a kò wón sunu iwé ḥorò ojo awọn ọba Israéli.

Ijoba Peka lori Israéli.

27. Ni odún kejilelaadóta Asariah ọba Juda ni Peka ḥomo Remaliah bérè si joba lori Israéli ni Samaria, o si joba ni ogun odún, (eṣe 23; Isa 7:1.)

28. O si se eyi ti o buru loju Oluwa;oun kò lo-kúrò ninu èṣe Jeroboamu ḥomo Nebati, eni ti o mu Israéli sè.

29. Ni ojo Peka ọba Israéli ni Tigrat-pileséri ọba Assiria de, o si ko Ijoni, ati Abeli-betmaaka, ati Janoa,

ati kedesi, ati Hasoti, ati Gileadi, ati Galili, gbogbo ilè Naftali; o si ko wón ni igbékùn lò si Assiria.

30. Hosea ḥomo Ela si di-rikiṣi Peka ḥomo Remaliah, o si kolù u, o si pa a, o si joba ni ipò rè, ni ogun odún Jotamu ḥomo Ussiah.

31. Ati iyókù işe Peka, ati gbogbo eyi ti o se, kiyesi i, a kò wón sinu iwé ḥorò ojo awọn ọba Israéli. Ijoba Jotamu lori Juda.

32. Ni odún keji Peka ḥomo Remaliah ọba Israéli, ni Jotamu ḥomo Ussiah ọba Juda bérè si joba. (2 Kro 27:1.)

33. Eni odún mèdògbon ni, nigba ti o bérè si joba, o si joba odún mèrindilogun ni Jerusalém. Orukò iyá rè ni Jerusa, ḥomobinrin Sadoku.

34. O si se eyi ti o tó loju Oluwa; o si se gege bi gbogbo eyi ti Ussiah baba rè ti se. (eṣe 3; 2 Kro 26:4,5.)

35. Sugbon a kò mu awọn ibi giga kuro: awọn enyan nrubò, wón si nsun turari sibé ni awọn ibi giga. Oun kó enu-ona giga ile Oluwa. (eṣe 4; 2 Kro 27:3.)

36. Ati iyókù işe Jotamu, ati gbogbo eyi ti o se, a kò ha kò wón sinu iwé ḥorò ojo awọn ọba Juda?

37. Ni awon ojo wonyí Oluwa bérè si rán Resini ọba Siria, ati Peka ḥomo Remaliah si Juda. (2 A.Qba 16:5; Isa 7:1; eṣe 27.)

38. Jotamu si sun pélù awọn baba rè, a si sín in pélù awòn baba rè ni ilu Dafidi baba rè Ahasi ḥomo rè si joba ni ipò rè.

ORI 16.

Ibere ijoba Ahasi lori Juda.

Ni odún ketadinlogun Peka ḥomo Remaliah, Ahasi ḥomo Jotamu ọba Juda bérè si joba, (2 Kro 28:1.)

2. Eni ogun odún ni Ahasi nigba ti o bérè si joba, o si joba odún mèrindilogun ni Jerusalém, kò si se eyi ti o tó loju Oluwa. Olorun rè, gege bi Dafidi baba rè.

3. Sugbon o rìn ni ɔnà awọn ọba Is-

raeli, nitootó, o si mu ki ómò rè. o koja laarin iná pélù, gégé bi iše irira awón laferi, ti Oluwa lè jade niwaju awón ómò, Israeli. (Lef 18:21; 2 A.Qba 17:17; 21:6, Dëut. 12:31; 2 A.Qba 21:2,11.)

4. O si rubó, o si sun turari ni awón ibi giga, ati lori awón òkè kekeke, ati labé gbogbo igi tútù. (Dëut 12:2; 2 A.Qba 14:4.)

Tiglat-pileseri gba Ahasi silé lówo ogun Siria ati Israeli.

5. Nigba naa ni Resini qba Siria ati Peka ómò Remaliah qba Israeli gòkè wá si Jerusalemu lati jagun: won do ti Ahasi, sugbon won kò lè bori rè. (2 A.Qba 15:37; Isa 7:1; 2 Kro 28:5,6.)

6. Ni akókò naa, Resini Qba Siria gba Eliati padà fun Siria, o si lé awón eniyán Juda kuro ai Elati: awón ara Siria si wá sí Elati, won si ngbe ibé titi di óni yií. (2 A.Qba 14:22; 2 Kro 26:2.)

7. Ahasi si rán onisé si òddò Tiglat-Pileseri qba Assiria wi pe, "Iranṣe re ni emi, ati ómò rè; goke wá, ki o si gba mi lówo qba Siria, ati lówo qba Israeli, ti o dide si mi. (2 Kro 28:16; 2 A.Qba 15:29.)

8. Ahasi si mu fadaka ati wura ti a ri ni ile Oluwa, ati ninu-iṣura ile qba, o si rán an si qba Assiria ni órè. (2 A.Qba 12:17,18.)

9. Qba Assiria si gbo tiré: nitori qba Assiria gòkè wa si Damasku, o si ko o, o si mu un ni igbekun lo si Kiri, o si pa Resini. (2 Kro 28:21; Amos 1:3-5.)

Ahasi gbé pépé ajéji wá sí Juda.

10. Ahasi qba si lo si Damasku lati pade Tiglat-Pileseri, qba Assiria, o si ri pépé kan ti o wá ni Damasku: Ahasi qba si rán awòràn pépé naa, ati apepè rè si Urijah alufa, gégé bi gbogbo iṣé onà rè. (2 A.Qba 15:29; Isa 8:2.)

11. Urijah alufa si kò pépé naa gégé bi gbogbo eyi Ahasi qba fi ranṣé si i lati Damasku; bẹ́ ni Urijah alufa se é de ipadabó Ahasi qba lati Damasku.

12. Nigba ti qba si ti Damasku de, qba si ri pépé naa: qba si sunmó pépé naa, o si rubó lori rè.

13. O si sun ébó órè-sisun rè ati órè-jijé, rè, o si ta ohun-mimú rè sile, o si wón éjé órè-alaaafia rè si ara pépé naa.

14. Sugbon o mu pépé idé ti o wa niwaju Oluwa kuro lati iwaju ile naa, lati aarinmeji pépé naa, ati ile Oluwa, o si fi i si apá ariwa pépé naa. (2 Kro 4:1.)

15. Ahasi qba si pasé fun Urijah alufa, wi pe, "Lori pépé nla naa ni ki o maa sun órè-sisun órówúrò ati órè-jijé alalé, ati ébó-sisun ti qba, ati órè-jijé rè, pélù órè-sisun ti gbogbo awón eniyán ile naa, ati órè-jijé won, ati órè ohun-mimú won; ki o si wón gbogbo éjé órè-sisun naa lori rè, ati gbogbo éjé ébó miran: sugbon niti pépé idé naa émi o maa gbérò ohún ti émi o fi se. (Eks 29:39-41.)

16. Bayí ni Urijah alufa se, gégé bi gbogbo eyi ti Ahasi qba pa laṣé.

17. Ahasi qba si gé igi-ipile awón agbedúro naa, o si sì agbada naa kuro lara won; o si gbe agbada-nla naa kale kuro lara awón malu idé ti nbé labé rè, o si gbe e ka ilé ti a fi okuta té. (1 A.Qba 7:23-28.)

18. Ibi aabo fun ojó isinmi ti a kó ninu ile naa, ati ḥnà ijade si ode ti qba, ni o yipada kuro ni ile Oluwa nitori qba Assiria.

Ahasi ku Hesekiah si joba nipo rè.

19. Ati iyoku iṣé Ahasi ti o se, a ko ha ko wón sinu iwe óró ojó awón qba Juda?

20. Ahasi si sun pélù awón baba rè, a si sin in pélù awón baba rè ni ilu Dafidi: Hesekiah ómò rè si joba ni ipò rè. (2 Kro 28:27.)

ORI 17.

Ni ódún' kejilá Ahasi qba Juda ni Hósea ómò Ela béré si joba ni Samaria, lori Israéli ni ódún mésan. (2 A.Qba 15:30.)

2. O si şe eyi ti o buru loju Oluwa, şugbọn ki i şe bi awon oba Israeli ti o ti wa şajju rē.

3. Oun ni Salamaneseri oba Assiria goke tō wa; Hoşa si di iranşé rē, o si ta a löré. (2 A.Qba 18:9-12.)

4. Ọba Assiria si ri ọtẹ ninu Hoşa: nitori ti o ti ran onişe sđo So ọba Egipiti, kò si mu oré fun ọba Assiria wa bi o ti maa nṣe lđdqđun; nitori naa ni ọba Assiria hā a mō, o si de e ni ile tubu.

5. Nigba naa ni ọba Assiria goke wa si gbogbo ilę naa, o si goke lō si Samaria, o si dotti i lđdun mēta. (Hos 13:16.)

6. Ni ọđun kēsan Hoşa, ni ọba Assiria kó Samaria, o si ko Israeli-lō si Assiria, o si fi won si Hala ati si Habouri, leti odo Gosani. Ati si ilu awon ara Media. (Hos 13:16; Deut 28:64; 29:27-28; 1 Kro 5:26; 2 A.Qba 18:10, 11.)

Awon Èṣe ti Israeli şe eyi tí o mu idajo de bá won.

7. Eléyi si ri bęç, nitori, awon ọmọ Israeli deşe si Oluwa Olorun won, ti o ti mu won goke lati ilę Egipiti wá, kuro labę ọwó Farao ọba Egipiti, ti won si nbèrù olorun miran, (Jos 23:16; Eks 14:15-30; Ondj 6:10.)

8. Ti won si nrin ninu ilànà awon keferi ti Oluwa ti lé jade kuro niwaju awon ọmọ Israeli, ati ilànà ti awon ọba Israeli fi lélé. (Lef 18:3; Deut 18:9; 2 A.Qba 16:3.)

9. Awon ọmọ Israeli si şe ohun ikòkò ti kò tó si Oluwa Olorun won, won si kò ibi giga fun ara won ni gbogbo ilú won lati ilé-isó awon oluşo titi de ilu olodi. (2 A.Qba 18:8.)

10. Won si gbe awon ère kalę, won si dá ère orisa si lori òkè giga gbogbo, ati lábę igi tútù gbogbo: (Eks 34:12-14; 1 A.Qba 14:23; Mika 5:14.)

11. Nibę ni won si sun turari ni gbogbo awon ibi giga, bi awon keferi ti Oluwa kó lō niwaju won ti şe; won si

se ohun buburu lati ru ibinu Oluwa soke.

12. Nitori ti won sin awon ḥrìṣà, eyi ti Oluwa ti wi fun won pe, Iwo ko gbodò şe nkan yí. (Eks 20:3,4.)

13. Sibé Oluwa jeri si Israeli, ati si Juda, nipa ọwó gbogbo awon woli, ati gbogbo awon ariran, wí pé, “E yipada kuro ninu ọnà buburu yin, ki é si pa ofin mi ati ilànà mi mó, gége bi gbogbo ofin ti mo pa laşe fun awon baba yin, ti mo rán si yin nipa ọwó awon woli iranşé mi. (1 Sam 9:9; Jer 18:11; 25:5; 35:15.)

14. Sibé won kò fé gbó, şugbòn won mu ọrun won le, gége bi ọrun awon baba won, ti kò gba Oluwa Olorun won gbó. (Eks 32:9; Deut 31:27; A.A 7:51.)

15. Won si kò ilànà rē, ati majemu re sile, ti o ba awon baba won dá, ati éri re ti o je si won: won si ntó ère asán léhin, won si huwa asán, won si ntó awon keferi lehin ti o yi won ká, nipa awon eni ti Oluwa ti kílò fun won pe, ki won máše şe bí tiwọn. (Jer 8:9; Deut 29:25; 32:21; Deut 12:30,31.)

16. Won si kò gbogbo ofin Oluwa Olorun won sile, won si şe ère didá fun ara won, aní, ęgboró maiú meji, won si şe ère orişa, won si nbó gbogbo ogun ọrun, won si sin Baali. (1 A.Qba 12:28; 14:15,23; 2 A.Qba 21:3; 1 A.Qba 16:31.)

17. Won si mu ki awon ọmokunrin won ati ọmòbinrin won koja laarin iná, won nwosé-wò, won si nse isé-àfòşé, won si ta ara won lati şe ibi niwaju Oluwa, lati mu un binu. (Lef 19:26; 2 A.Qba 16:3; Deut 18:10-12; 1 A.Qba 21:20.)

18. Nitori naa ni Oluwa şe binu si Israeli gidigidi, o si mu won kuro niwaju rē: okan kò kù bikoşe ęyà Juda nikanoşo. (ęşe 6; 1 A.Qba 11:13, 32,36.)

19. Juda pélü ko pa àşe Oluwa Olorun won mó, şugbòn won rìn ninu

ilàñà Israëli ti wòn se. (1 A.Qba 14: 22,23.)

20. Oluwa si kò gbogbo irú-omò Israëli sile, o si wahala wòn, o si fi wòn le awòn akóní lówò, titi o si fi ta wòn nu kuro niwaju rè. (2 A.Qba 15:29.)

21. Nitori ti o ya Israëli kuro ni idile Dafidi; wòn si fi Jeroboamu omò Nebati joba: Jeroboamu si ti Israëli kuro lati maa to Oluwà lèhin, o si mu wòn se èsè nlá. (1 A.Qba 11:11,31; 12: 20,28-33.)

22. Nitori ti awòn omò Israëli rìn ninu' gbogbo èsè Jeroboamu ti o' se; won ko lò kuro ninu wòn;

23. Titi Oluwa fi mu Israëli kuro niwaju rè, bi o ti so nipa gbogbo awòn woli iranse rè. Beè ni a kò Israëli kúrò ni ilè won lò si Assiria, titi di oni yíl. (ese 6,13.)

A ko awòn ara orilé-edè miran wá sí Samaria.

24. Qba Assiria si kò enyan wá lati Babiloni, ati lati Kuta, Afa, Hamati, ati lati Sefarfimi, o si fi won sinu awòn ilú Samaria dípò awòn omò Israëli; won si gba Samaria won si ngbe ni awòn ilú rè. (Esla 4:2,10; 2.A.Qba 18:34.)

25. Ni ibere gbigbe njibè won, won ko bérù Oluwa: nitori naa ni Oluwa se rán awòn kinninun saarin won, ti o pa nínu won.

26. Nitori naa ni won se so fun qba Assiria wí pé, "Awòn orilé-edè ti iwo si kuro, ti o si fi sinu awòn ilú Samaria, ko mó, ise Qlorun ilè naa: nitori naa nioun se rán awòn kinninun saarin won, si kiyesi i, won si npa wòn, nitori ti won kò mó ise Qlorun ilè naa.

27. Nigba naa ni qba Assiria paše, wi pe, "È mu ókan nimu awòn alufa ti èyin ti ko ti ohún wá lò sibé; è si jé ki wòn o lò gbe ibé, ki è si jé ki o maa kò wòn, ni ise Qlorun ilè naa. (Mika 3:11.)

28. Nigba naa ni ókan nimu awòn alufa ti won ti kò ti Samaria lò, wa, o si

jókòdó ni Beteli, o si kò wòn bi wòn o ti maa bérù Oluwa.

29. Sugbon olukuluku orilé-edè se orişa tire, wòn si fi wòn sinu awòn ilé ibi giga ti awòn ara Samaria ti se, olukuluku orilé-edè ninu ilu ti wòn ngbe.

30. Awòn enyan Babiloni se àgò awòn wundia, ati awòn enyan Kuti se orişa Nergli, ati awòn enyan Hamati se ti Aísima. (ese 24.)

31. Ati awòn ara Afa se ti Nibhasi ati ti Tartaki, ati awòn ara Sefarfaimu sun awòn omò won ninu iná fun Adram-melegi ati Anammeleki awòn orisa Sefarfaimu. (ese 17,24.)

32. Won bérù Oluwa péhù, won si yan awòn alufa laarin awòn enyan kénianyaa ararin ara won fun awòn ibi giga, won si rubò fun won ni awòn ile ibi giga won. (1 A.Qba 12:31.)

33. Won bérù Oluwa, sugbon won şin nin, orişa won gege bi ise awòn orilé-edè, ti won kò lati ibé lò. (Sek 1:5.)

34. Titi di oni yíl won nse bi lè won atijo. Won ko bérù Oluwa, beè ni won kò si tèle idasile, tabi ilàñà, tabi ofin ati ase ti Oluwa pa fun awòn omò Jakobù, ti o ngbe Israëli; (Gen. 32:28; 35:10.)

35. Awòn eni ti Oluwa ti bá dá majemu, ti o si kilo fun won, wi pe, "Èyin kò gbodò bérù awòn qlorun miran, beè ni èyin kò gbodò té ara yin ba fun won, tabi ki è sin won, tabi ki è rubò si won: (Ondj 6:10; Eks 20:5.)

36. Sugbon Oluwa ti o mu yin goke wá lati ilè Egipti, pélu agbara nla ati nina apá,oun ni ki è maa bérù,oun ni ki è si maa tériba fún,oun ni ki è si maa rubò sí. (Eks 6:6; Deut 10:20.)

37. Ati ètò igbékálè, ati awòn ilàñà, ati ofin ati ase ti o kò fun yin, ni èyin yoo ma kiyesi lati maa se lójò gbogbo; èyin kò si gbodò bérù awòn qlorun miran. (Deut 5:32.)

38. Ati majemu ti mo ti ba yin dá ni èyin kò gbodò gbágbe; beè ni èyin kò gbodò bérù awòn qlorun miran, (Deut 4:23.)

39. Sugbon Oluwa Olorun yin ni
èyin yoo maa berù; oun ni yoo si gba
yin lòwo awon òtá yin gbogbo.”

40. Wón kò si gbó, sugbon wón se bi
iṣe wón atijo.

41. Bẹ́ ni awon orile-èdè, wonyí
berù Oluwa, wón si sin awon ère finfin
wón pèlu; awon ɔmò wón, ati awon
ɔmò-ɔmò wón, ti awon baba wón ti se,
bẹ́ ni awon naa nse titi fi dí'oni yí.
(ese 32,33.)

ORI 18.

Ibèrè ijøba Hesekiah ati iṣe rẹ.

Ni odún keta Hošeà ɔmò Ela ɔba
Israèli ni Hesekiah ɔmò Ahasi
ɔba Juda bérè si ijøba. (2 A.Qba 17:1;
2 Kro 28:27.)

2. Èni odún mèdègbòn ni oun
nigba ti o bérè si ijøba; o si ijøba lòdùn
mòkandinlògbòn ni Jerusalému.
Oruko iyá rẹ ni Abi ɔmòbinrin Sakariyah. (2 Kro 29:1,2.)

3. O si se eyi ti o tó loju Oluwa, gege
bi gbogbo eyi ti Dafidi baba rẹ ti se.

4. Oun mu awon ibi giga kuro, o si
fó awon ère, o si wo awon ère orìṣà
lulé, o si fó ejò idé naa tútú ti Mose ti
se: nitorí titi di ojò yí, awon ɔmò Israèli
nsun türári si i: a si pè é ni Nebustani. (2 Kro 31:1; Num 21:8,9.)

5. O gbékéle Oluwa Olorun Israèli;
ati lèhin rẹ kò si èni ti o dabi rẹ ninu
gbogbo awon ɔba Juda, bẹ́ ni saaju rẹ
kò si èníkan. (2 A.Qba 19:10; 23:25.)

6. Nitorí ti o faramò Oluwa, kò si lò
kuro lèhin rẹ, sugbon o pa awon ofin-
rè mó, ti Oluwa ti pa láṣé fun Mose.
(Deut 10:20.)

7. Oluwa si wà pèlu rẹ; o si se rere
nibikibi ti o ba jade lò: o si sòtè si ɔba
Assiria, kò si sin in mó. (Gen 39:2,3;
1 Sam 18:14; 2 A.Qba 16:7.)

8. O kòlu awon ara Filistini, àní tití
de Gasa, ati àgbègbè rẹ, lati ilé isò
awon olùṣò titi de ilu olodì. (1 Kro
4:41; Isa 14:29; 2 A.Qba 17:9.)

Opin de ba ijøba Israèli ti ariwa.

9. O si se ni odún kérin Hesekiah
ɔba, ti i se odún keje Hošeà ɔmò Ela
ɔba Israèli, ni Salmaneseri ɔba Assiria
gòké wá si Samaria, o si dòti i.
(2 A.Qba 17:3.)

10. Léhin odún metà wón ko o; àní
odún késa Hesekiah, eyiyí ni odún
késan Hošeà ɔba Israèli ni a kó Samaria.
(2 A.Qba 17:6.)

11. Oba Assiria si ko Israèli lò si
Assiria, o si fi wón si Halala ati si Ha-
bori leti odo Goşani, ati si ilé awon ara
Media: (2 A.Qba 17:6.)

12. Nitorí ti wón kò gba ohùn
Oluwa Olorun wón gbó, sugbon wón
da majemù rẹ, ati ohun gbogbo ti
Mose iransé Oluwa pa láṣé, wón kò si
fi etí si wón, bẹ́ ni wón kò si se wón.

Sennakerubu gbogun ti Hesekiah, He-
sekiah si fun un ni Èbùn.

13. Lòdùn kérinla Hesekiah ɔba, ni
Sennakerubu ɔba Assiria goke wa si
gbogbo awon ilu olodi Juda, o si kó
wón. (2 Kro 32:1; Isa 36:1.)

14. Hesekiah ɔba Juda si ranṣé si
ɔba Assiria ni Lakisi, wi pe, “Mo ti se;
pada lèhin mi: eyi ti iwó ba bu fun mi
ni emi o rú.” ɔba Assiria si bu oqdun-
run talénti fadaka, ati ogbòn talénti
wura fun Hesekiah ɔba Juda.

15. Hesekiah si fun un ni gbogbo
fadaka ti a ri ni ile Oluwa, at niñu işara
ile ɔba. (2 A.Qba 16:8.)

16. Ni àkókò naa ni Hesekiah ge
gbogbo wura kuro lara awon ilékun ile
Oluwa, ati kuro lara awon ɔwón ti He-
sekiah ɔba Juda ti fi wura bò, o si fi
wón fun ɔba Assiria.

17. ɔba Assiria si rán Tártani, ati
Rabsarisi, ati Rabsake, lati Lakiṣi lò si
òdò Hesekiah ɔba pèlu ogun nla si Je-
rusalému. Wón si goke wá, wón de,
wón si duro leti idari omi abata oke, ti
nbó leti òpópó pápá afosó. (Isa 20:1;
7:3.)

18. Nigba ti won si ke si oba. Eliakim u ɔmø Hilkiyah ti o je olori ijé naa si jade tò won wá, ati Sebna akdwé, ati Joa ɔmó. Aşafu, akowé-iranti. (2 A.Qba 19:2; Isa 22:15,20.)

Assiria fi Juda sètè.

19. Rabsake si wi fun won pe, "E so fun Hesekiah nisinsinyí pe. 'Bayii ni oba nla, oba Assiria wi pe, Kinni igbekélé yú ti iwó gbékélé? (2 Kro 32:10.)

20. Iwó harò pe ɔrò ètè lásán ni lmò ati agbara lati jagun? Njé tani iwó gbékélé, ti iwó fi sòtè si mi?

21. Kiyesi i, nisinsinyí, iwó gbékélé òpá iyé fífó yí, àstí le Egipti; lara éni ti bi énikan ba fi ara ti, yoo là á lówo, yoo si gun un; bẹ́ ni Farao oba Egipti ri fun gbogbo awon ti o gbékélé won le e. (Esk 29:6,7.)

22. Şugbon bi éyin ba wi fun mi pé, "Awa gbékélé Oluwa Olorun wa?"oun ha kó ni éni ti Hesekiah ti mu awon ibi giga rë, ati awon pépé rë kuro, ti o si wi fun Juda ati Jerusalémupé, "Éyin o maa sin niwaju pépé yí ni Jerusalém?" (eşé 4; 2 Kro 31:1; 32:12.)

23. Njé nisinsinyí, Mo bẹ́ ɔ, ba oluwa mi oba Assiria se adehun, emi o si fun ɔ ni egbaa éshin, bi iwó yoo bá seto lódò rë lati ni eniyán to lati gun won.

24. Njé bawo ni iwó o ha ti se le yi ojú balogun kan ti o kere julò pada ninu awon iransé oluwa mi, ti iwó si gbékélé rë le Egipti fun kéké ati fun éleşin? (Isa 31:1.)

25. Emi ha déhin Oluwa goke wa nisinsinyí si ibi yí lati pa a run? Oluwa wi fun mi pe, "Goke ló si ilé yí, ki o si pa a run!"

26. Nigba naa ni Eliakimu ɔmø Hilkiyah, ati Sebna, ati Joa wi fun Rabsake pe, "Emi bẹ́ ɔ, bá awon iransé rë sòrò ni ede Siria; nitorí ti awa gbó ɔ; ki o ma si se ba wa sòrò ni ede Juda leti awon eniyán ti nbé lori odi." (Esra 4:7.)

27. Şugbon Rabsake so fun won pe, "Oluwa mi ha ran mi sioluwa ré, ati si ɔ, lati so ɔrò wonyí bi? Bikose si awon okunrin ti o jokóó lori odi ni o ran misí, ki won le je igbé ara won ati ki won le mu itò ara won pelu yin?"

28. Nigba naa ni Rabsake duro, o si kigbe lohun rara ni èdè Juda o si so wi pé, "E gbó ɔrò oba nla, oba Assiria: 29. Bayii ni oba wi pe, 'E máše je ki Hesekiah tán yin je: nitorí ki yoo le gba yin kuro lówo mi. (2 Kro 32:15.)

30. E máše je ki Hesekiah mu yin gbékélé Oluwa, wi pé, 'Ni gbigba Oluwa yoo gba wa, a ki yoo si fi ilú yíl le oba Assiria lówo.'

31. E máše fi etí si ti Hesekiah: nitorí bayii ni oba Assiria wi pe, 'Fi èbùn wá oju rere mi, ki é si jade tò mi wá, ki olukuluku yin si maa je ninu ajara ré, ati olukuluku ninu igi opotó ré, ki olukuluku yin si mu omi ninu àmù ré: (1 A.Qba 4:20,25.)

32. Títí emi o fi wa mu yin kúrò ló si ilé kan bí érú ilé yin, ilé okà ati otí-waini, ilé ounje ati ogbà ajárá, ilé orórdò olífi ati ti oyin, ki éyin le yé, ki é ma báa kú: ki é ma si fi etí si ti Hesekiah, nigba ti o ba ntán yin wí pé, Oluwa yoo gba wa. (Deut 8:7-9.)

33. Okan hinu awon orişa awon orílé-edé ti gba ilé rë kuro lówo oba Assiria ri bi? (2 A.Qba 19:12; 2 Kro 32:14; Isa 10:10,11.)

34. Nibo ni awon orişa Hamati, ati Arpadi gbe wa? Nibo ni awon orişa Sefaraimu, Hena, ati Ifa gbe wa? Won ha gba Samaria kuro lówo mi bi? (2 A.Qba 19:13; 17:24.)

35. Tani ninu gbogbó awon orişa ilé wonyíl ti o gba ilé won kuro lówo mi, ti Oluwa yoo fi gbà Jerusalému kúrò lówo mi?"

36. Şugbon awon eniyán pa énu won mo, won kò si da a lohun ojò kan: nitorí ase oba ni, pé "E máše dá a lóhún."

37. Nigba naa ni Eliakimu ɔmø Hilkiyah ti i se olori ilé, ati Sebna akowé,

ati Joa ọmọ Asafu akowe-iranti wa sodo Hesekiah, awọn ati aṣo won ni fufaya, won si so ḥrō Rabsake fun un. (eṣẹ 18:26; 2 A.Qba 6:30.)

ORI 19.

Hesekiah ranṣe si Isaiah, woli Olorun.

NIGBA ti Hesekiah ọba gbó, o si fa aṣo rē ya, o si fi aṣo ḥfō bo ṣe rē, o si lo sinu ile Oluwa. (2 Kro 32: 20-22; Isa 37:1-38; 2 A.Qba 18:37; 1 A.Qba 21:27.)

2. O si rān Eliakimu, ti o jé olori ilé, ati Sebna akówe, ati awọn agba alufa, ti won fi aṣo ḥfō bo ara, sodo Isaiah woli ọmọ Amosi. (Isa 1:1; 2:1.)

3. Won si wi fun un pe, "Bayí ni Hesekiah wí, Ojo oni ojó wahala ni, ati ti ibawi, ati ḥgàn: nitorí ti awọn ọmọ de oju-ibí, kò sí agbara latí bi won."

4. Boya Oluwa Olorun rē yoo gbó gbogbo ḥrō Rabsake eni ti ọba Assiria oluwa rē ti rān latí kégan Olorun alààyè, yoo si ba a wi nitorí ḥrō ti Oluwa Olorun rē ti gbó: njé nitorí naa, gbe adura rē soke fun awọn iyoku ti okù." (2 Sam 16:12; Isa 22:15,20.)

5. Beç ni awọn iranṣe Hesekiah ọba wá sodo Isaiah.

6. Isaiah si wi fun won pe, "Bayí ni ki e so fun oluwa yin, Bayí ni Oluwa wí pe, 'Máše bérù awọn ḥrō, ti o ti gbó, ti awọn iranṣe ọba Assiria fi so ḥrō-odi si mi.'" (Isa 37:6; 2 A.Qba 18:17.)

7. Kiyesi i, emi o rān ḥmí kan si i, oun o si gbó ariwo, yoo si pada si ile oun tikarare; emi o si mu un ti ipa idá subu ni ile oun tikarare. (eṣẹ 35-37.)

8. Beç ni Rabsake pada, o si bá ọba Assiria ti nba Libna jagun: nitorí ti o ti gbó pé o ti lo kuro ni Lakisi. (Jos 10:29; 2 A.Qba 18:14.)

9. Nigba ti o si gburo Tirhaka ọba Etiopia, pé "Kiyesi i, o jade wá latí ba

o jagun; o si tun rān awọn oniṣe si ḥdō Hesekiah wí pe;

10. Bayí ni ḫyin o so fun Hesekiah ọba Juda, wí pe, "Máše jé ki Olorun rē, eni ti iwo gbékéle tān ó jé, wí pe, 'A ki yoo fi Jerusalémü te ḥwó ọba Assiria.' (2 A.Qba 18:5,30.)

11. Kiyesi i, iwo ti gbó ohun ti awọn ọba Assiria ti se si gbogbo ilé, ni pípa won run patapata: a o ha si gba iwo bi?

12. Oriṣa awọn orilé-èdè ha gba awọn ti awọn baba mi ti parun; bi Goṣani, ati Harani, ati Resefu, ati awọn ọmọ Edéni ti o wa ni Telassaari? (2 A.Qba 18:33.)

13. Nibo ni ọba Hamati, ati ọba Arpadi, ati ọba ilu Sefarfaimu, ti Hena, ati Ifa gbe wa?" (2 A.Qba 18:34.)

Hesekiah ọba gbadura si Oluwa.

14. Hesekiah si gba ḥwé naa lówo awọn oniṣe naa, o si ka a: Hesekiah si goke lo sinu ile Oluwa, o si té e siwaju Oluwa. (Isa 37:14.)

15. Hesekiah si gbadura niwaju Oluwa, o si wi pe: "Oluwa Olorun Israeli, ti ngbe aarin awọn kerubu, iwo ni Olorun, ani iwo nikanso, ninu gbogbo awọn ilé-ọba ayé; iwo ni o dárun ati ayé. (1 Sam 4:4; 1 A.Qba 18:39.)

16. Dëti rē silé Oluwa, ki o si gbó; si oju rē, Oluwa, ki o si wo: ki o si gbó ḥrō Sennakeribu ti ó rān latí kégan Olorun alààyè. (Psm 31:2; 2 Kro 6:40; eṣẹ 4.)

17. Looto ni, Oluwa, awọn ọba Assiria ti pa awọn orilé-èdè run ati ilé won.

18. Won si ti gbe oriṣa won so sinu iná; nitorí ti won ki i ḫe olorun, bikoṣe isé ḥwó enyan, igi ati okuta: nitorí naa ni won se pa won run. (Psm 115:4; Jer 10:3.)

19. Njé nitorí naa, Oluwa Olorun wá, emi nbé o, gbà wá lówo rē, ki gbogbo ilé ọba ayé lè mọ pe iwo Oluwa, iwo ni Olorun nikanso. (Psm 83:18; eṣẹ 15.)

Woli Isaiah mu ɔrɔ Olorun tó Hesekiah wa.

20. Nigba naa ni Isaiah ɔmo Amosi ranṣe si Hesekiah wi pe, "Bayili ni Oluwa Olorun Israeli wi pe, adura ti iwo ti gbà si mi si Sennakerubu ɔba Assiria emi ti gbø. (2 A.Qba 20:5; Isa 37:21.)

21. Eyi ni ɔrò ti Oluwa ti sọ niti rẹ; "Wundia ɔmɔbinrin Sioni ti kégàn rẹ, o si ti fi ɔ rérin eleyà; ɔmɔbinrin Jerusalému ti mì ori rẹ si ɔ. (E.Jer. 2:13; Job 16:4; Psm 22:7,8.)

22. "Tani iwo sòrò buburu sí tí iwo sì kégàn? Ati tani iwo gbé ohun rẹ si òkè si, ti iwo gbe ojú rẹ ga si òkè? Ání si Èni-Mimo Israeli. (èṣe 4,6; Psm 71:22; Isa 5:24.)

23. Nipa awọn oniṣe rẹ, iwo ti sòrò buburu si Oluwa, ti wọn sì wi pe, Opolopó kéké mi ni emi fi dé ori awọn òkè-nla, si ori Lebanoní, emi si ge igi kedari giga rẹ lulè, ati àayò igi firi rẹ; emi si wo ibi isási rẹ ti o jin, ninu igbó kikun rẹ. (2 A.Qba 18:17; Psm 20:7; Isa 10:18.)

24. Emi ti wa kònga, emi si ti mu ajeji omi, atélesé mi ni emi sì ti fi gbé gbogbo oddò Egípti." (Isa 19:6.)

25. Iwo kò i tii gbó, rí pe emi ti pinnu rẹ ni ojó pupo séhin? Emi sì ti mura rẹ télè, ohun ti emi mu sè ni isinyí, pe ki iwo lè maa sọ awọn ilu olodi di ahorò, ání di òkiti àlápà. (Isa 45:7; 10:5.)

26. Nitorí naa ni awọn olugbe wọn fi se alainipa, a dáyàfò wọn wọn si daamu; wọn dabi koriko ighbé, ati bi ewebé tútù, bi koriko lori ile, ati bi òkà ti o rẹ danu ki o to dàgbà soke. (Psm 129:6.)

27. "Şugbón emi mo ijokdó rẹ, ati ijadelo rẹ, ati bibo rẹ, ati ikannu rẹ si mi.

28. Nitorí inú rẹ kan sì mi, irera rẹ de eti mi, nitorí naa ni emi o fi iwo mi kò ɔ ni imu, ati ijanu mi si enu rẹ, emi o si yi ɔ pada si ɔnà naa ti iwo ti bá wá. (Job 41:2; Esk 29:4; èṣe 33,36.)

29. "Eyi ni yoo si se àmì fun ɔ, E o je italéhù ni ɔdún yif ati ni ɔdún keji eyi ti o hu ninu okannaa; ati ni ɔdún këta e fun irugbin, ki e si kore, ki e si gbin ɔgbà ajara, ki e si je èso rẹ. (1 Sam 2:34; 2 A.Qba 20:8,9; Luk 2:12.)

30. Iyoku ile Juda ti o sálà yoo si tun ta gbòngbò sí ɔsàlè, yoo si so èso ni òkè. (2 Kro 32:22,23.)

31. Nitorí lati Jerusalému ni awọn iyoku yoo jade lo, ati awọn ti o sálà lati òkè Sioni jade; itara Oluwa awọn ɔmò-ogun ni yoo se èyi. (Isa 9:7.)

32. "Nitorí bayii ni Oluwa wi niti ɔba Assiria, oun ki yoo wa si llú yíí, bẹ́ ni ki o yoo ta qfà kan sibé, ki yoo mu asà wa iwaju rẹ, bẹ́ ni ki yoo mọ odi ti i yíká.

33. Ọnà naa ti o bá wá, okannaa ni yoo ba pada lo, ki yoo si wa si llú yíí, ni Oluwa wi. (èṣe 28.)

34. Nitorí emi o dá aabò bo ilu yíí, lati gba a, nitorí ti emi tikarami, ati nitorí ti Dafidi iranṣe mi." (2 A.Qba 20:6; 1 A.Qba 11:12,13.)

Igbàlà lati òkè wá.

35. O si se ni òru naa angéli Oluwa jade lo, o si pa ɔkè mésan le egbedogbon eniyan ni ibudo awọn ara Assiria: nigba ti wọn si dide ni kütukutu owuro, kiyesi i, gbogbo wọn ti di oku. (2 Kro 32:21; Isa 37:36.)

36. Bẹ́ ni Sennakerubu ɔba Assiria mu ònà rẹ pòn, o si lo, o si pada, o si ngbe ni Ninefe. (èṣe 7,28,33; Jona 1:2.

37. O si se, bi o ti nbóriṣa ni ile Nis-roku oríṣa rẹ, ni Adrammeleki ati Sa-reseri awọn ɔmò rẹ fi ida pa a: wọn si sá lò si ile Armenia. Esarhaddoni ɔmò rẹ si joba ni ipò rẹ. (2 Kro 32:21; èṣe 7; Esra 4:2.)

ORI 20.

Oba Hesekiah se àìsàn.

NI awọn ɔjó wonyí ni Hesekiah se àìsàn dé ojú ikú. Isaiah woli ɔmò Amosi si tó ɔ wá, o si wi fun un pe,

"Bayii ni Oluwa-wi, Palé ile rē mó; nitorí ti iwo o ku, iwo ki yoo si yè." (2 Kro 32:24; Isa 38:1; wo 2 Sam 17:23.)

2. Nigba naa ni o yi oju rē pada si ogiri, o si gbadura si Oluwa, wi pe,

3. "Emi bē q, Oluwa, ranti nisinsiyili bi emi ti rin niwaju rē ninu dítító ati ninu àyà pípé, ti mo si ti se èyí ti o dara ni oju rē, Hesekiah si sokun gidi-gidi. (Neh 13:22; 2 A.Qba 18:3-6.)

4. O sì se ki Isaiah tó jáde si aarin àgbálá-àafin, ni òrò OLUWA tó ó wá wí pé,

5. "Tun pada, ki o si wi fun Hesekiah olori awon enyan mi pé, Bayii ni Oluwa Olòrun Dafidi baba rē wi pe, Emi ti gbó adura rē, emi si ti ri omije rē; kiyesi i, emi o wò q sàn: ni ijó këta iwo o goke lò si ilé Oluwa, (1 Sam 9:16; 10:1; 2 A.Qba 19:20.)

6. Emi o si bu ọdún-méedogun kún ojo rē: emi o si gba q atti ilu yílì kwo qba Assiria, emi o si daabo bo ilu yílì, nitorí ti emi tikarami, atti nitorí ti Dafidi iranṣe mi." (2 A.Qba 19:34.)

7. Isaiah si wi pe, "Mu odidi ọpoto wá, ki wón si mu un, ki wón si fi le oowo naa, ki ara rē baalé dà." (Isa 38:21.)

8. Hesekiah si wi fun Isaiah pé, Kinni yoo se àmì pe Oluwa yoo wo mí sàn, atti pe emi o goke lò si ile Oluwa ni ijó këta?"

9. Isaiah si wi pe, "Àmì yílì ni iwo o ni lati ọdò Oluwa wá, pé, Oluwa yoo se nkan yílì tioun ti so: kí òjiji o lò si waju ni iṣisè mewa ni, tabi ki o pada sèhin ni iṣisè mewa?"

10. Hesekiah si dahun wi pe, "Ohun ti o rorùn ni fun òjiji lati lò siwaju ni iṣisè mewa: békò, sugbon je ki òjiji o pada sèhin ni iṣisè mewa."

11. Isaiah woli si kepe Oluwa; oún si mu òjiji pada sèhin ni iṣisè mewa, nipa èyí ti o ti sòkàlè lori agogo-òòrùn Ahasi. (Jos 10:12-14.)

Iwà-òmìgò, Hesekiah niwaju Me-rodaki-baladani.

12. Ni akókò naa ni Berodaki-Baladani, ọmò Baladani, ọba Babiloni, ran iwe ati oré si Hesekiah: nitorí ti o ti gbó pé Hesekiah ti se àisàn; (Isa 39:1.)

13. Hesekiah si gbá wón lálejò, o si gbogbo ile iṣura ohun iyebiye rē hàn wón, fadaka ati wura, ati turari, ati òròrò iyebiye, ati gbogbo ile ohun ihamòra rē, ati gbogbo eyi ti a ri ninu iṣura rē: kò si nkan ni ile rē, tabi ni gbogbo ijøba rē, ti Hesekiah kò fi hán wón. (2 Kro 32:27.)

14. Nigba naa ni Isaiah woli wá si ọdò Hesekiah ọba, o si wi fun un pe, "Kinni awon ọkunrin-wonyí sò? Atti nibo ni wón ti wa si ọdò rē?" Hesekiah si wi pe, "Ilu òkèrè ni wón ti wa, àní lati Babiloni."

15. Oun si wi pe, "Kinni wón ri ni ile rē?" Hesekiah si dahun wi pe, "Gbogbo nkan ti nbé ni ile mi ni wón ti ri: kò si nkan ninu iṣura mi ti emi kò fi hàn wón." (eṣe 13.)

16. Isaiah si wi fun Hesekiah pé, "Gbó òrò Oluwa.

17. Kiyesi i, ojo nbó, ti a o kó gbogbo nkan ti nbé ninu ile rē, ati eyi ti awon baba rē ti tò jò titi di oní, lò si Babiloni: ohun kan ki yoo kù, ni Oluwa wi." (2 A.Qba 24:13; 25:13; Jer 52:17.)

18. Atti ninu awon ọmò rē ọkunrin ti yoo ti inu rē jade wá, ti iwo yoo bi, ni wón yoo kó lò; wón o si maa se iwéfa ni aafin ọba Babiloni. (2 A.Qba 24:12; 2 Kro 33:11; Dan 1:3-7.)

19. Nigba naa ni Hesekiah wi fun Isaiah pé, "Rere ni òrò Oluwa ti iwo sò." Oun si wi pé, "Ko ha dara bi alaa-fia ati otítò bá wá ni ojo mi?" (1 Sam 3:18.)

20. Atti iyoku ise Hesekiah ati gbogbo agbara rē, ati bi o ti se adagun omi, ati ọna omi naa, ti o si mu omi wá sinu ilú, a ko ha ko wón sinu iwé oró ojo awon ọba Juda? (2 Kro 32:32; Neh 3:16.)

21. Hesekiah si sun pelu awon baba re: Manasse omo re si joba ni ipò re. (2 Kro 32:33.)

ORI 21.

Ijoba Manasse.

ENI odemilà ni Manasse nigba ti o bérè si joba, o si joba lòdun marundinlogota ni Jerusalemu. Orukò iyá re ni Hefsiba. (2 Kro 33:1.)

2. O si se éyi ti o buru loju Oluwa, bi işe-irira ti awon keferi, ti Oluwa lé jade niwaju awon omo Israeli. (2 A.Qba 16:3.)

3. Nitori ti o tun awon ibi giga kó ti Hesekiah baba rë ti parun; o si té pepé fun Baali o si se ère-orişa, bi Ahabu, qba Israeli ti se, o si nbo gbogbo ogun òrun, o si nsin wón. (2 A.Qba 18:4; 1 A.Qba 16:32,33; 2 A.Qba 17:16; Deut 17:3.)

4. O si té pepé ni ile Oluwa, éyi ti Oluwa ti so pe, Ni Jerusalemu ni emi o fi orukò mi si. (Jer 32:34; 2 Sam 7:13; 1 A.Qba 8:29.)

5. Oun si té pepé fun gbogbo ogun òrun ni agbala mejeeji ile Oluwa.

6. O si mu ki qmo rë o koja laarin iná, a si maa se akiyesi lgbá, a si maa se iwoisé-wò, a si maa bá awon okú ati awon oso lò: o huwa buburu pupo ni ojú Oluwa lati mu un binu. (Lef 18:21; 2 A.Qba 16:3; 17:17; Lef 19:26,31; Deut 18:10,11.)

7. O si gbe ère orişa fífin kalè ti o ti se ni ile naa ti Oluwa so fun Dafidi ati Solomoni qmo rë pé, "Ni ile yi, ati ni Jerusalemu, ti mo ti yàn ninu gbogbo awon èyà Israeli, ni emi o fi orukò mi si laelae; (1 A.Qba 8:29; 9:3; 2 A.Qba 23:27; Jer 32:34.)

8. Beç ni emi ki yoo si jé ki èsé Israeli o yè kurò mó ni ilé ti mó fi fun awon baba won; kiki bi won o ba se akiyesi lati se gégé bi gbogbo eyi ti mo pa laṣe fun won; ati gégé bi gbogbo ofin ti Mose iranse mi pa laṣe fun won." (2 Sam 7:10.)

9. Sugbon won kò feti silé: Manasse si tàn wòn lati se buburu ju éyi ti awon orile-èdè, ti Oluwa ti parun niwaju awon omo Israeli ti se (Owe 29:12.)

10. Oluwa si wi nipa awon woli iranse re pe,

11. "Nitori ti Manasse qba Juda ti se ohun-irira wonyí, ti o si ti se buburu ju gbogbo éyi ti awon Amoni ti se, ti o si wà shaaju rë, ti o si mu ki Juda peju ki o fi awon ère rë dése; (2 A.Qba 24:3,4; 1 A.Qba 21:26; èsé 16.)

12. Nitori naa bayí ni Oluwa Olòrun Israeli wí, Kiyesi i, emi nmú ibi bò wá sori Jerusalemu ati Juda, iru eyi ti, bi eníkéni bá gbó q eti rë mejeji yoo hó. (1 Sam 3:11; Jer 19:3.)

13. Emi o si na okùn Samaria lori Jerusalemu, ati òjé-ìdiwon ti ilé Ahabu, emi o si nu Jerusalemu bi eniyan ti mnú awokoto, ti yoo nu u, ti yoo si dori rë koddò. (Isa 34:11; Amos 7:7,8.)

14. Emi o si kó iyoku awon iní mi silé, emi o si fi won lé awon ota won lówó; won o si di ikogun ati lje fun gbogbo awon ota won.

15. Nitori won ti se éyi ti o baró-ní ojú mi, ti wòba si ti mu mi binu, lati ojó ti awon baba won ti jade kuro mi Egipti, àní tití di òní yí."

Iše Manasse ati ikú rë.

16. Pełupelu Manasse ta ejé alaiše silé pupoju, tití o fi kún Jerusalemu lati ikangun ikinni de ekeji; lèhìn èsé rë ti o mu Juda se, ni si se buburu lójú Oluwa. (2 A.Qba 24:4.)

17. Ati iyoku iše Manasse, ati gbogbo éyi ti o se, ati èsé rë ti o se, a ko ha kó won sinu lwe òrò ojó awon oba Juda? (2 Kro 33:11-19.)

18. Manasse si sun pelu awon baba re, a si sin in ninu ogbà ile rë, ninu ogbà Ussa; Amoni qmo re si joba ni ipò rë. (2 Kro 33:20.)

Ijoba Amoni.

19. Èni odemilà ni Amoni nigba ti o bérè si joba, o si joba lòdun meji ni Jerusalemu. Orukò iyá tè ni

Mesullemeti, omobinrin Harusi ti Jotba. (2 Kro 33:21-23.)

20. O si se eyi ti o buru lójú Oluwa, bi baba re Manasse ti se. (eş 2-6, 11,16.)

21. O si rin ni ònà gbogbo ti baba re rin, o si sin awon ère ti baba re sin, o si bo won.

22. Oun si kò Oluwa Qlorun awon baba re silé, kò si rin ni ònà Oluwa (1 A.Qba 11:33.)

23. Awon iranşé Amoni si ditè si i, won si pa oba ni ile re. (2 Kro 33:24,25.)

24. Awon eniyan ilé naa si pa gbogbo awon ti o ditè si Amoni oba: awon eniyan ilé naa si fi Josiah qmò re joba ni ipo re.

25. Atti iyoku işe Amoni ti o ti se, a kò ha kò won sinu iwe ɔrò ojò awon oba Juda?

26. A si sin in ni iboji re ninu ogbà Ussa: josiah qmò re si joba ni ipo re. (eş 18.)

ORI 22.

Josiah se igboran si àṣẹ Oluwa.

ENI ɔdún mejo ni Josiah nigba ti o béré si joba, o si joba ni ɔdún mòkanlelogbón ni Jerusalémú, Oruko lýtá re ni Jedida, omobinrin Adaiah ti Boskati. (2 Kro 34:1; Jos 15:39.)

2. Oun si se eyi ti o tó loju Oluwa o si rin ni ònà Dafidi baba re gbogbo, kò si yipada si apá òtún tabi si apá òsi. (Deut 5:32.)

Titun Tempili Oluwa se.

3. O si se ni ɔdún Kejidinlogun Josiah oba ni oba ran Safani qmò Asaiah qmò Messulamu, akowé, si ile Oluwa, wi pe, (2 Kro 34:8.)

4. "Goke tó Hilkiah olori alufa ló, ki o le şiro iye fadaka ti a mu wa sinu ile Oluwa, ti awon olutoju iloro ti kojo lówo awon eniyan. (2 A.Qba 12:4, 9,10.)

5. E sì je ki won fi le awon oluše işe naa lówo, ti nse alabojuto ile Oluwa:

ki e si je ki won fi fun awon oluše işe naa ti nbé ninu ile Oluwa, lati tun ibi atunse ile naa se. (2 A.Qba 12:11-14.)

6. Fun awon gbénàgbénà, ati fun awon ɔmdlé, ati awon afòkúta-kólé, lati ra itì-igi ati okuta gbigbè lati tún ilé naa se.

7. Sugbon a kò bá won se lşirò owó ti a fi lé won lówo, nitorí ti won se òtitó. (2 A.Qba 12:15.)

Won ri iwé ofin Oluwa.

8. Hilkiyah olori alufa si so fun Safani akowé pé, "Emi ri iwé ofin ni ile Oluwa." Hilkiyah si fi iwé naa fun Safani, oun si ka a. (Deut 31:24-26; 2 Kro 34:14,15.)

9. Safani akowé si wa sodo oba, o si tun mu èsi padà wá fun Qba, o si wí pé, "Awon iranşé re ti ko owó naa jo ti a ri ni ilé naa, won si ti fi le owó awon ti o nṣise naa, ti nse alabojuto ile Oluwa."

10. Safani akowé si fi han oba, pe, "Hilkiyah alufa fi iwé kan le mi lówo." Safani si ka a niwaju oba.

Josiah fa aşò re ya.

11. O si se, nigba ti oba gbo ɔrò inu iwé ofin naa, o si fa aşò re ya.

12. Obà si paşa fun Hilkiyah alufa ati Ahikamu qmò Safani, ati Akbòri qmò Mikaiah, ati Safani akowé, ati Asahiah iranşé oba wí pé, (2 A.Qba 25:22; 2 Kro 34:20.)

13. "E ló, e beere lówo Oluwa fun mi, ati fun awon eniyan, ati fun gbogbo Juda, niti ɔrò iwe yíti a rí: nitorí titobi ni ibinu Oluwa ti o rú si wa, nitorí awon baba wa, kò fi eti si ɔrò iwé yíti, lati se gegé bi gbogbo èyíti a kowé sile fun wa." (Deut 29:27.)

Orò Oluwa lati énu Hulda woli obinrin.

14. Beé ni Hilkiyah alufa, ati Ahifamu, ati Akbòri, ati Safani, ati Asahiah tó Hulda woli obinrin ló, aya Sallumu, qmò Tikafa, qmò Harhasi, alabojuto

aşo (njé oun ngbe Jerusalémü niha keji); wọn si ba a sòrò. (2 Kro 34:22.)
15. Oun si wi fun wọn pé, "Bayí ni Oluwa Qlórún Israéli wi, Só fun okunrin ti o ran si mi pé,

16. Bayí ni Oluwa wi, 'Kíyesi i, emi o mu ibi bá ibí yíí, ati bá awon ara ilu naa, àní gbogbo ɔrò ìwé naa ti oba Juda ti kà.

17. Nitori ti wọn ti kò mi sflè, wọn si ti nsun turari fun awon qlorun miran, ki wọn lè fi gbogbo iṣé ọwó wọn mu mi binu; nitoru naa ibinu mi yoo rú si ibi yíí, ki yoo si rołè. (Deut 29:25-27.)

18. Sugbon fun oba Juda ti o ran yín wa beere lòdò Oluwa, bayí ni èyin o sò fun un, Bayí ni Oluwa Qlórún Israéli wi, niti orò wọn yíí ti iwò ti gbó:

19. Nitori ti okàn re rò, ti iwò si ti re ara re sflè niwaju Oluwa, nigba ti iwò gbó èyí ti mo ti sò si ibi yíí, ati si awon ara ilu naa pe, wọn o di ahorò ati èní-ègún, ti iwò si fa aşo re ya, ti o si sokun niwaju mi; emi pélù ti gbó tire, ni Oluwa wi. (Psm 51:17; Isa 57:15; 1 A.Qba 21:29; Lef 26:31; Jer 26:6.)

20. Nitori naa kíyesi i, emi o kó o jo sòdò awon baba re, a o si kó o jo sinu iboju re ni alaafia; oju re ki yoo si ri gbogbo ibi ti emi o mu wa ba ibi yíí." Wòn si tun mu èsì wa fun oba.

ORI 23.

Titun Majemu dà pélù Oluwa.

OBA si ranse, wòn si pe gbogbo awon àgbà Juda ati Jerusalémü jo sòdò re. (2 Kro 34:29-32.)

2. Oba si goke lò sinu ilé Oluwa, ati gbogbo awon eniyan Juda ati gbogbo olugbe Jerusalémü pélù re, ati awon alufa, ati awon woli ati gbogbo eniyan, ati èwe ati àgbà: o si ka gbogbo orò inu iwe majemu naa ti a ri ninu ilé Oluwa leti wòn. (Deut 31:10-13; 2 A.Qba 22:8.)

3. Oba si duro ti ọwòn, o si dà majemu niwaju Oluwa, lati maa fi gbogbo àyà ati gbogbo okàn rin tò

2 A.QBA 22:15-23:10

Oluwa lèhìn, ati lati pa ofin rè mó, ati èri re, ati àṣé re, lati mu ɔrò majemu yíí se, ti a ti kò ninu iwe yíí. Gbogbo awon eniyan si faramo majemu naa: (2 A.Qba 11:14,17; Deut 13:4.)

Josiah oba se atunse.

4. Oba si paṣe fun Hikiah olori, ati awon alufa egbé keji, ati awon alabuto iloro, lati ko gbogbo ohun-elo ti a se fun Baali, ati fun ère orişa, ati fun gbogbo ogun òrun jade kuro ni tempili Oluwa; o si sun wòn lèhìn ode Jerusalémü ninu pápá Kidroni, o si ko eérú wòn lò si Beteli. (2 A.Qba 21:3,7.)

5. O si da awon baba-lorişa lèkun, ti awon oba Juda ti yan lati maa sun turari ni ibi giga ni awon ilú Juda ati ni ibi ti o yi Jerusalémü ká: awon pélù ti nsun turari fun Baali, fun òdrùn, ati fun oṣùpa, ati fun awon àmì mejila irawo, ati fun gbogbo ogun òrun.

6. O si gbe ere-orişa jade kuro ni ile Oluwa, sehin ode Jerusalémü lò si oddò Kidroni, o si sun un nibi oddò Kidroni, o si lò o lulu, o si da étu rè sori iboju awon omò eniyan naa.

7. O si wo ile awon ti nánu iwa pansaga, ti nbé leti ile Oluwa, níbi ti awon obinrin hun aşo-ágó fun ère-orişa. (1 A.Qba 14:24; 15:12; Esk 16:16.)

8. O si ko gbogbo awon alufa jade kuro ni awon ilú Juda, o si sò awon ibi giga di eeri nibi ti awon alufa ti sun turari, lati Geba titi de Beer-seba, o si wò awon ibi giga énu-bodè ti nbé ni atiwo énu-bode Jošua baalé ilu, ti nbé lapa osi bi a bá ti wò énu-bodè ilu.

9. Sugbon awon alufa awon ibi giga ko goke wá si ibi pepé Oluwa ni Jerusalémü, sugbon wòn jé ninu akara laaiwu laarin awon arakunrin wòn. (Esk 44:10-14.)

10. O si sò Tofeti di eeri, ti nbé ni afonifoji awon omò Hinnomu, ki èní-kan máše mu omò rẹ okunrin, tabi omò rẹ obinrin la aarin ina koja fun Moleki. (Isa 30:33; Jer 7:31; Lef 18:21; Deut 18:10.)

11. O si mu awon eṣin kúrò tì awon oba Juda ti fi fun òdùrun, ni atiwo inu ile Oluwa lèba iyéwù Natan-meleki iwéfa, ti o tì wa ni agbègbè tempili, o si fi iná sun awon kéké òdùrun.

12. Ati awon pepé ti nbé lóri iyara òkè Ahasi, ti awon oba Juda ti té, ati awon pepé ti Manasse ti té ni aafin mejeji ile Oluwa ni oba wó lulé, o si yara lati ibé, o si da ekuru wón sinu odò Kidroni. (Jer 19:13; Sef. 1:5; 2 A.Qba 21:5; eṣe 4,6.)

13. Ati awon ibi gíga ti o wà niwaju Jerusalému, ti o wà lówo-òtún òkè idibajé, ti Solomoni oba Israéli ti kó fun Asfotoreti ohun iríra awon ara Sidoni, ati fun Kemosi ohun iríra awon ara Moabu, ati fún Milkomu ohun-iríra awon omo Ammoni ni oba sò di èéri. (1 A.Qba 11:7.)

14. O si fó awon ère naa tuutu, o si wó awon ère-orişa lulé, o si fi egungun eniyan kun ipo wón. (Eks 23:24; Deut 7:25.)

Egungun òkú emiyan Oluwa.

15. Ati pélù, pepé ti o tì wa ni Bételei, ati ibi gíga ti Jeroboamu omo Nebati, eni ti o mu Israéli sé, ati pepé náa ati pélù ibi gíga naa ni o wó lulé, o si fó awon okuta naa si wéwé, o si lo o lúlúlú, o si sun ère-orişa naa. (1 A.Qba 12:28-33.)

16. Bi Josiah si ti yira pada, o ri awon ibojì ti o wa lori oke, o si ranṣé, o si ko awon egungun lati inú ibojì naa, o si sun wón lori pepé naa, o si sò o di eerí, gege bi òrò Oluwa, ti eniyan Qlorun ti kede, eni ti o kede òrò wonyí. (1 A.Qba 13:2.)

17. Nigba naa ni o wi pe, "Awon ibojì wo lèyífi ti mo ri yií?" Awon eniyan ilu naa si sò fun un pe, "Ibojì eniyan Qlorun ni, ti o wá lati Juda, ti o si kede nkan wonyí ti iwo ti sé si pepé Bételei." (1 A.Qba 13:1,30.)

18. Oun si wi pe, "Fii silé mase jé ki enikan o mu egungun rẹ kuro." Béé ni wón fi egungun rẹ silé pélù egungun

woli ti o wá lati Samaria. (1 A.Qba 13:31.)

19. Ati pélù gbogbo awon ilé ibigága ti o wá ni awon ilú Samaria, ti awon oba Israeli ti kó lati rú ibinu Oluwa soke ni Josiah mú kuro, o si se si won gege bi gbogbo işe ti o sé ni Bételei. (2 Kro 34:6,7.)

20. O si pa gbogbo awon alufa awon ibi gíga ti o wá nibé lori awon pepé naa, o si sun egungun eniyan lori wón, o si pada si Jerusalému. (2 A.Qba 10:25; 11:18; 2 Kro 34:5.)

21. Oba si paşé fun gbogbo eniyan wi pe, "Pa irekoja mó fun Oluwa Qlorun yín, bi a tì kó o ninu iwe majemú yíí." (2 Kro 35:1; Eks 12:3; Num 9:2; Deut 16:2.)

22. Nitootó a kò se iru irekoja bę́ lati ojo awon onidajó ti ndajó ni Israéli, tabi ni gbogbo ojo awon oba Israeli tabi awon oba Juda; (2 Kro 35:18,19.)

23. Şugbón ni odun kejidinlogun Josiah oba, ni a pa irekoja yíí mó fun Oluwa ni Jerusalému.

Itara Josiah Oba.

24. Ati pélù awon ti nba awon òkú lò, ati awon osó, ati awon ère, ati awon orişa, ati gbogbo irira ti a ri ni ile Juda ati ni Jerusalému ni Josiah kó kuro, ki o lè mu òrò ofin naa sé ti a ti kó sinu iwe ti Hilkiah alufa ri ni ile Oluwa. (2 A.Qba 21:6,11,21; Deut 18:10-12.)

25. Kò slí si oba kan saaju rè, ti o dabi rè, ti o yipada si Oluwa tinutinu ati tokàntokàn ati pélù gbogbo agbara rè, gege bi gbogbo ofin Mose; bę́ ni lehin rè, kò si enikan ti o didé ti o dabi rè. (2 A.Qba 18:5.)

Sibésibé Oluwa si nbinu si Juda.

26. Şugbón Oluwa kò yipada kuro ninu mimuna ibinu nla rè, eyi ti ibinu rẹ fi ràn sí Juda, nitori gbogbo imúnibinú ti Manasse ti fi mu un binu. (2 A.Qba 21:11,12; Jer 15:4.)

27. Oluwa si wi pe, "Emi o si mu Juda kuro loju mi pélù, bi mo ti mu Is-

raeli kuro, emi o si ta ilu Jerusalemu yi, nù, ti momi vani ati ile eyi ti mo wi pe, Oruko mi yoo wa nibe." (2 A. Oba 18:11; 21:13,14.)

28. Ati iyoku ise Josiah ati gbogbo eyi ti o se, a ko ha ko won sinu iwe oro ojo awon oba Juda?

29. Ni ojo re ni Farao-Neko oba Egypti dide ogun si oba Assiria ni oddo Euferate: Josiah oba si dide lati padere, Farao-Neko si pa a ni Megiddo, nigba ti o pi. (2 Kro 35:20; Sek 12:11.)

30. Awon iranse ti si gbe e ni oku ninu keke lati Megiddo lo, won si mu un wa si Jerusalemu, won si sin in ni iboji oup tikarare. Awon eniyani ile naa si mu Jehoahasi omo Josiah, waa si fi ororóyan an, men si fi i joba ni ipo baba re. (2 Kro 35:24; 36:1.)

Farao-Neko mu Jehoahasi in Igbekun

31. Eni odun metalelogun ni Jehoahasi, nigba ti o bere si joba, o si joba ni osu meta ni Jerusalemu. Oruko iya re ni Hamutali, omobunrin Jeremiah ti Libna. (2 A. Oba 3:15; Jer. 22:11; 2 A. Oba 24:18.)

32. Oun si se eyi ti o buru oju Oluwa, gege bi gbogbo eyi ti awon baba re ti se.

33. Farao-Neko si fi i sinu idé ni Rjbla, ni ile Hamati, ki o mo baas Joba ni Jerusalemu, o si fi ile naa si abe isia ni ogorun talenti fadaka, ati talenti wura. (2 A. Oba 25:6; Jer 52:27; 2 Kro 36:3.)

34. Farao-Neko si fi Elijahmu omo Josiah je oba ni ipo Josiah baba re, o si pa oruko re da si Elijahmu, o si mu Jehoahasi lo kuro, o si wa si Egypti, o si kú nibé. (2 Kro 36:4; 2 A. Oba 24:17; Esk 19:3,4.)

35. Elijahmu si fi fadaka ati wura naa fun Farao, sugbon o bu owo ode fun ile naa lati san owo naa gege bi ofin Farao: o fi agbara gba fadaka ati wura naa lowo awon canpa te naa. Lowo olukuluku gege bi owo li a bu

fun un, lati fi fun Farao-Neko. (ese 33.)

36. Eni odun meedogbon ni Jehoakim, nigba ti o bere si joba, o si joba edun mokanila ni Jerusalemu. Oruko iya re ni Sebuda, omobunrin Bedalai ti Ruma. (2 Kro 36:5.)

37. O si se eyi ti o buru oju Oluwa, gege bi gbogbo eyi ti awon baba re, ni se.

ORI 24.

Ni ojo re ni Nebukadnessari oba Babiloni goke wa, Jehoakim, si di iranse re ni odan meta, nigba naa ni o pada, o si gote si i. (2 Kro 36:6; Jer 25:1.)

2. Oluwa si ran egbe ogun awon ara Kaldea si i, ati egbe ogun awon ara Siria, ati egbe ogun awon ara Moabu, ati egbe ogun awon omo Ammon, o si ran won si Juda lati pa a run, gege bi owo Oluwa, ti o ti so nipa awon iranse re awen woli. (Jer 23:9; 35:11; 2 A. Oba 23:27.)

3. Nitooto lati enu Oluwa, ni eyi ti wa sori juda lati mu won kuro niwamu re, niton ese Manasse, gege bi gbogbo eyi ti o se. (2 A. Oba 18:25; 23:29.)

4. Ati nitoru eje alaize o ota ale polu, niton ti o fi eje alaize kun Jerusalemu, ti Oluwa, kò fe dariju. (2 A. Oba 21:16.)

5. Ati iyoku ise Jehoakim, ati gbogbo eyi ti o se, a ko ha ko won siaw iwe owo awon oba Juda?

6. Bee ni Jehoakim sun polu awon baba re: Jehoakini omo re si joba ni ipo re. (Jer 22:18,19.)

7. Oba Egypti kò si tun jàde kuro ni ile re mó, niton oba Babiloni ti gba gbogbo eyi ti se ti oba Egypti lati oddo Egypti wa ni te oddo Eufrate. (Jer 37:5-7; 46:2.)

Igbekun Jerusalemu lekki:

8. Eni odun mejidinlogun ni Jehoakim, nigba ti o bere si joba, o si joba

ni oṣu metà ni Jerusalèmu. Orukò iyá rẹ ni Nehusta, ọmobinrin Elnatani ti Jerusalèmu. (1 Kro 3:16; 2 Kro 36:9.)

9. O si se eyí ti o buru loju Oluwa, gege bi gbogbo eyi ti baba rẹ ti se.

10. Ni àkókó naa, awon iranşé Nebukadnessari oba Babiloni gbe ogun wá si Jerusalèmu, a si dotti ilu naa. (Dan 1:1.)

11. Nebukadnessari oba Babiloni si dé si ilu naa, nigba ti awon iranşé rẹ si dotti i.

12. Jehoiakini oba Juda si jade to oba Babiloni lo, oun, ati iyá rẹ, ati awon iranşé rẹ, ati awon ijoye rẹ, ati awon iwéfa rẹ: oba Babiloni si mu un ni ọdún kejó ijøba rẹ. (Jer 24:1; 29:1,2; 25:1; 2 A.Qba 25:27; Jer 52:28.)

13. O si ko gbogbo iṣura ile Oluwa lo kuro nibé, ati iṣura ile oba, o si kó gbogbo ohun-èlò wura wewé ti Solomoni oba Israéli ti se ni tempili Oluwa, bi Oluwa ti sò. (2 A.Qba 20:17; Isa 39:6; 2 A.Qba 25:13-15 Jer 20:5.)

14. O si ko gbogbo Jerusalèmu lo, ati gbogbo awon ijoye, ati gbogbo awon alagbara akòmì eniyan, àní ègbarun ibékùn, ati gbogbo awon onisònà ati awon alágbedé kò kù ènikan, bikoṣe irú awon ti o je talaka ninu awon eniyan ilè naa. (Jer 24:1; 52:28; 2 A.Qba 25:12; Jer 40:7.)

15. O si mu Jehoiakini lo si Babiloni, ati iyá Qba, ati awon obinrin oba, ati awon iwéfa rẹ, ati awon alagbara ilè naa, awon wonyí ni o kó ni ibékùn lati Jerusalèmu lo si Babiloni. (2 Kro 36:10; Jer 40:7.)

16. Ati gbogbo awon okunrin olòla, èdegbaarin, ati awon onisònà ati awon alágbedé egbérún, gbogbo awon ti o ni agbara ti o si yé fun ogun, àní awon ni oba Babiloni ko ni ibékùn lo sí Babiloni. (Jer 52:28.)

17. Qba Babiloni si fi Mattaniah arakunrin baba rẹ joba ni ipo rẹ, o si pa orukò rẹ dà si Sedekiah. (Jer 37:1; 1 Kro 3:15; 2 Kro 36:4,10.)

Sedekiah soté si oba Babiloni.

18. Eni ọdún mòkanlelogun ni Sedekiah nigba ti o beré si joba, o si joba ni ọdún mòkanla ni Jerusalèmu. Orukò iyá rẹ ni Hamutali, ọmobinrin Jeremiah ti Libna. (2 Kro 36:11; Jer 52:1; 2 A.Qba 23:31.)

19. O si se eyí ti o buru loju Oluwa, gége bi gbogbo eyi ti Jehoiakimu ti se. (2 Kro 36:12.)

20. Nitorí nipa ibinu Oluwa ni o se si Jerusalèmu ati Juda, titi o fi ta wón nù kuro niwaju rẹ; Sedekiah si soté si oba Babiloni. (2 Kro 36:13.)

ORI 25.

O si se ni ọdún késan ijøba rẹ, ni oṣu kewà, ni ojo kewà oṣu, ni Nebukadnessari oba Babiloni de, oun ati gbogbo ogun rẹ, si Jerusalèmu, o si dotti i; wón si mödi ti í yíka. (2 Kro 36:13,17-20; Jer 39:1-7; Esk 24:1,2.)

2. A si dotti ilu naa tití di ọdún ikòkanla Sedekiah.

3. Ati ni ojo késan oṣu kérin, iyàn mū gidigidi ni ilu, ko si si ounjé fun awon eniyan ilè naa. (Jer 39:1,2.)

4. Hu naa si fó, gbogbo awon okunrin ologun si gba ònà ibode laarin odi meji, ti o wa leti ɔgbà oba, salò ni oru; (awon ara Kaldea si yi ilu naa ka;) oba si ba ònà pëtélé lo. (Jer 39:4-7.)

5. Ogun awon ara Kaldea si lepa oba, wón si ba a ni pëtélé Jériko: gbogbo ogun rẹ si tuka kuro lòdò rẹ.

6. Bẹẹ ni wón mu oba, wón si mu un góke lo si ọdò oba Babiloni ni Ribla; wón si sò ɔrò idajo lori rẹ. (Jer 34:21,22; 2 A.Qba 23:33.)

7. Wón si pa awon ọmò Sedekiah ni oju rẹ, wón si fo Sedekiah loju, wón si fi ewon idé de e, wón si mu un lo si Babiloni. (Jer 39:6,7; Esk 12:13.)

Iparun Jerusalèmu ati Tempili Oluwa.

8. Ati ni oṣu karun, ni ojo keje oṣu, ti i se ọdún ikòkandinlogun Nebukadnessari, oba Babiloni, ni Nebusaradani olori èṣò, iranşé oba Babiloni, wa si

Jerusalemu: (Jer 52:12-14; 39:9.)

9. O si fi ile Oluwa jóná, ati ile Qba, ati gbogbo ile Jerusalemu, ati gbogbo ile eniyan nla ni o fi iná sun. (2.Kro 36:19; Psm 74:3-7; Amos 2:5.)

10. Gbogbo ogun awon ara Kaldea ti o wa lódó olori èşó, si wa odi Jerusalemu pale yika kiri. (Neh 1:3; Jer 52:14.)

11. Ati iyoku awon eniyan ti o kù ni ilu ati awon isánsá ti o yà tó oba, Babiloni ló, pélú opoplopó eniyan ti o kù, ni Nebusaradani olori èşó ko ló. (2 Kro 36:19; Psm 74:3-7; Amos 2:5.)

12. Şugbon olori èşó fi awon tsilaka ile naa silé, lati maa se alabojúto ajára ati lati maa ro oko. (2 A.Qba 24:14; Jer 40:7.)

13. Ati awon òwòn idé ti nbé ni ile Oluwa, ati awon ijokòó, ati agbadanla idé ti o wa-ni ile Oluwa, ni awon ara Kaldea fó túutú, wón-sí ko idé wón ló si Babiloni. (2 Kro 36:18.)

14. Ati awon ikòkò, ati awon ikòkò, ati awon àlùmágájí fitilà, ati awon sibò ati gbogbo awon ohun-èlò, ti wón fi nísé, ni wón kó ló. (1 A.Qba 7:47-50.)

15. Ati awon ohun ifonná ati awon opón, eyi ti o jé ti wura, ni wura, ati eyi ti o jé ti fadaka ni fadaka, ni olori èşó kó ló.

16. Awon òwòn meji, agbada-nla kan, ati awon ijkòkò ti Solomoni ti se fun ile Oluwa; idé gbogbo ohun-elo wonyíí, alaini iwòn ni. (1 A.Qba 7:47.)

17. Giga òwòn kan jé igbonwo me-jidinlogun, ati opón ori ré idé ni: ati giga opón ori naa jé igbonwo méta; ati isé wiwun naa, ati awon pomegranate ti o wa lori opón-orí naa yika, gbogbo ré ti idé ni: géhé bi awon wonyíí si ni òwòn keji pélú isé wiwun. (1.A.Qba 7:15-22.)

Won pa gbogbo awon Olori ilu Juda.

18. Olori èşó si mu Seraiah olori ninu awon alufa, ati Sefaniah alufa

keji, ati awon oluṣo iloro méta. (1 Kro 6:14; Esra 7:1; Jer 21:1; 29:25.)

19. Ati lati inu ilu, o mu iwéfà kan ti a fi se olori awon ologun, ati okunrin marun ninu awon ti o wà niwaju oba, ti a ri ni ilu, ati akowe olori ogun, ti ntó, awon eniyan ile naa, ati ogóta okunrin ninu awon eniyan ile naa ti a ri ni ilu.

20. Nebusaradani olori èşó si kó awon wonyíí o si mu wón tó oba Babiloni wá sí Ribla.

21. Oba Babiloni kólu wón, o si pa won ni Ribla, ni ile Hamati. Béé ni a mu-Juda jókòó ni ilé ré. (Deut 28:64; 2.A.Qba 23:27.)

Gedlih di Baalé.

22. Ati awon eniyan ti o kù ni-ile Juda, ti Nebukadnessari oba Babiloni fi silé, àní, o fi Gedaliah omó Ahikamu, omó Safani, je baalé wón. (Jer 40:5.)

23. Nigba ti gbogbo awon olori ogun, awon ati awon okunrin wón, si gbó pe oba Babiloni ti fi Gedaliah je baalé, wón tó Gedaliah wa ni Mispa, àní Ismaeli omó Netaniah, ati Johananí omó Karea, ati Seraiah omó Tanhumeti ara Netofati, ati Jaasaniah omó ara Maaka, awon ati awon okunrin wón. (Jer 40:7-9.)

24. Gedaliah si burá fun wón, ati fun awon okunrin wón, o si wi fun wón pe, "E má bérù lati sin awon ara Kaldea: é maa gbe ilé naa, ki é si maa sin oba Babiloni; yoo si dara fun yín."

25. O si se ni osu keje, ni Ismaeli omó Netaniah, omó Elisama ninu lrú omó oba, wá, ati okunrin méwa pélú ré, o si kólu Gedaliah, o si pá á ati awon ara Juda ati awon ara Kaldea ti o wa pélú ré ni Mispa. (Jer 41:1,2.)

26. Ati gbogbo eniyan, éwe ati àgbà, ati awon olori ogun, si dide, wón si wa si Egípti; nitori ti wón bérù ara Kaldea. (Jer 43:4-7.)

igbekun Jehotakini oba Juda; ni oṣu
kejila; mi ojó ketadinlogbon oṣu;
Efil-merodaki oba Babiloni; ni oduń ti
o bère si joba; o gbe ori Jehotakini oba
Juda soke kuro nianu tabi; (Jer 39:
31-34; Gen 40:13,20.)

28. O si sòrò rere fun un, o si gbe ité

re ga ju ité awon 'oba ti o wa pelu ré ni
Babiloni.

29. O si paro awon aṣo túbú ré; o si
njeun nigbagbogbo niwaju ré; ni
gbogbo ojó ayé ré. (2 Sam 9:7.)

30. Ati ipin'ounje tire, je ipin'ounje
ti oba nfi fun un nigbagbogbo, iye kan
ni ojojumo, ni gbogbo ojó ayé ré.

13

KRONIKA KINNI

(B.C. 4004-1015)

ORI EDE ilorin
Idde ati irandiran ni ikoko awon
babu-nla.

ADAMU, Seti, Enos. (Gen 4:25;
5:32.)

2. Kenaani, Mahalaleeli, Jeredici.

3. Henoki, Metusela, Lameki.

4. Noa, Semu, Hamu, ati Jafeti.

5. Awon omo Jafeti; Gomeri, Magogu, Madai, Jafani, Tubli, Meski, ati
Tirasi. (Gen 10:2-4.)

6. Awon omo Gomeri; Askenasi,

Rifati, ati Togarma.

7. Awon omo Jafani; Elişa, Tarsisi,

Kittimu, ati Dodanamu.

8. Awon omo Hamu; Kusi, Misraim,

Puti, ati Kenaani. (Gen 10:6.)

9. Awon omo Kusi; Seba, Hafila,
Sabta, Raama, ati Sabteka. Ati awon
omo Raama; Seba ati Dedani.

10. Kusi si bi Nimrodu; oun bère si

di alagbara ni ayé. (Gen 10:8,13.)

11. Nistramu, si bi Ludimu, ati
Anamimu, Lehabimu, ati Naftuhimu.

12. Patrusimu, ati Kasluhimu. (Iodo
en ti awon ara Filistini ti wá,) ati Ka-

frotorimu.

13. Kenaani si bi Sidoni akobi ré, ati

Heti.

14. Ati awon ara Jebusi, awon ara

Amori, awon ara Girgasí.

15. Ati awon ara Hifi; awon ara
Arki, awon ara Sini.

16. Ati awon ara Arfadi, awon ara
Semari, ati awon ara Hamati.

17. Awon omo Semu, Elamu, Assuri
Arfaksi, Ludi, Aramu, Usi, Huli,
Geteri, ati Meseiki. (Gen 10:22.)

18. Arfaksi si bi Sela; Sela si bi
Eberi.

19. Ati fun Eberi ni a bí omokunrin
meji: orukó okan ni Pelegi; nitorí ni
ojó ré ni a pin ilé ayé; orukó arakunrin
ré si ni Joktani.

20. Joktani si bi Almodadi, Selefi,
Hásarmafeti, ati Jera.

21. Ati Hadoram, Usali, ati Dikla.

22. Ati Ebali, Abimaeli, ati Seba.

23. Ofiri, Hafila, ati Jobabu,
Gbogbo wonyi ni awon omo Joktani.

24. Semu Arfaksi, Sela. (Gen

11:10.)

25. Eberi, Pelegi, Reu.

26. Serugu, Nahori, Tera.

27. Abramu; oun naa ni Abramamu.

28. Awon omo Abramamu; Isaaki,

ati Ismaeli.

29. Wonyi ni iran won: akobi Is-

maeli, Nebaioti; Kedari, Adbeeli, ati

Mibsamu. (Gen. 25:13-16.)

30. Misima, Duma, Massa, Hadadi,

ati Tema.